Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Jakub Tomášek

Dodání náhradního zboží v režimu CISG se zaměřením na podezření jako vadu

Diplomová práce

Olomouc 2021

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Dodání náhradního zboží v režimu CISG se zaměřením na podezření jako vadu“ vypracoval samostatně a citoval jsem všechny použité zdroje.

V Ostravě dne 26. února 2021 Jakub Tomášek

Rád bych na tomto místě poděkoval panu JUDr. Mag. iur. Michalu Malackovi, Ph.D., MBA, za jeho čas, cenné rady, připomínky a celkové vedení mé diplomové práce. Nemalé poděkování patří také mé rodině za veškerou podporu.

Obsah

OBSAH 4

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK 6

ÚVOD 7

1. APLIKAČNÍ RÁMEC CISG 9

1.1. OPT OUT 10
1.2. OPT IN 11

2. KONFORMITA ZBOŽÍ V REŽIMU CISG 13

2.1. **SMLUVNÍ POŽADAVKY (ČL. 35 ODST. 1 CISG)** 13
2.2. SUBSIDIÁRNÍ KONFORMITA (ČL. 35 ODST. 2 CISG) 15
2.3. BĚŽNÉ UŽITÍ (ČL. 35 ODST. 2 PÍSM. A) CISG) 16
2.3.1. Regulace veřejného práva *18*
2.4. ZVLÁŠTNÍ ÚČEL (ČL. 35 ODST. 2 PÍSM. B) CISG) 20
2.5. POŽADAVEK SOULADU SE VZORKEM NEBO PŘEDLOHOU (ČL. 35 ODST. 2 PÍSM. C) CISG) 22
2.6. OBVYKLÝ NEBO PŘIMĚŘENÝ OBAL (ČL. 35 ODST. 2 PÍSM. D) CISG) 23
2.7. SHRNUTÍ APLIKACE ČL. 35 ODST. 1 A ČL. 35 ODST. 2 CISG 25
2.8. ZPROŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI PRODÁVAJÍCÍHO (ČL. 35 ODST. 3 CISG) 26
2.9. VYLOUČENÍ ODPOVĚDNOSTI VE SMLOUVĚ 27
2.10. DŮKAZNÍ BŘEMENO 28

3. PODEZŘENÍ JAKO VADA ZBOŽÍ 30

3.1. PRÁVNÍ ZÁKLAD 30
3.2. FROZEN PORK CASE 32
3.3. DŮKAZNÍ BŘEMENO 33

4. DODÁNÍ NÁHRADNÍHO ZBOŽÍ JAKO PRÁVO Z VAD 34

4.1. PODSTATNÉ PORUŠENÍ SMLOUVY 35
4.1.1. Porušení povinnosti plynoucí ze smlouvy *36*
4.1.2. Způsobení újmy (detriment) *37*
4.1.3. Předvídatelnost *38*
4.1.4. Příklady podstatného porušení smlouvy *39*
4.2. VČASNÉ UPLATNĚNÍ POŽADAVKU NA DODÁNÍ NÁHRADNÍHO ZBOŽÍ 40
4.2.1. Požadavek na dodání náhradního zboží uplatněný současně s oznámením dle Čl. 39 CISG *40*
4.2.2. Požadavek na dodání náhradního zboží uplatněný v přiměřené době *43*
4.3. NÁSLEDKY UPLATNĚNÍ POŽADAVKU NA DODÁNÍ NÁHRADNÍHO ZBOŽÍ 44

5. *RIGHT TO CURE* DLE ČL. 48 CISG 46

5.1. ČL. 48 ODST. 1 CISG 46
5.1.1. Napravení bez nepřiměřeného odkladu *47*
5.1.2. Způsobení nepřiměřených obtíží *48*
5.1.3. Pochybnosti o uhrazení nákladů *48*
5.1.4. Vztah right to cure k nároku na náhradu škody *49*
5.1.5. Následky uplatnění Čl. 48 odst. 1 CISG *49*
5.2. ČL. 48 ODST. 2 AŽ 4 CISG 50
5.3. VZTAH PRÁVA NA ODSTOUPENÍ OD SMLOUVY A *RIGHT TO CURE* 53

ZÁVĚR 57

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ 59

SHRNUTÍ 63

KLÍČOVÁ SLOVA 64

ABSTRACT 65

KEY WORDS..... **66**

Seznam použitých zkratek

BGH	Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr)
CIF	Cost, Insurance and Freight (náklady, pojištění a přepravné)
CISG/Úmluva	Vídeňská úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží z roku 1980
Čl.	Článek
FOB	Free on Board (vyplaceně na loď)
i.e.	To jest
Incoterms	International Commercial Terms (mezinárodní obchodní podmínky)
PECL	Principy evropského smluvního práva
UNIDROIT	Zásady mezinárodních obchodních smluv UNIDROIT
Vídeňská konference	Diplomatická konference ve Vídni z roku 1980

Úvod

Cesta k výběru tématu této diplomové práce nebyla ani zdaleka přímočará a jistou roli sehrála také náhoda. Autor této práce se v pátém ročníku svých studií práv účastnil jako člen týmu Univerzity Palackého mezinárodní soutěže v simulovaných arbitrážích – Vis Arbitral Moot. V rámci této soutěže měl autor možnost proniknout do tajů mezinárodního práva soukromého, a to hlavně v oblasti problematiky Úmluvy a předpisů týkajících se arbitráže. Následně mohl autor spolu se svým týmem otestovat nově nabyté znalosti v přípravných kolech, ve kterých se střetávaly univerzitní týmy z celého světa, a připravovaly se tak na vyvrcholení soutěže ve Vídni. Celá soutěž byla ovšem narušena pandemií koronaviru, jež propukla několik týdnů před očekávaným finále, což mělo za následek zrušení finálního týdne ve Vídni a přenesení celé soutěže do online formy, jíž se ovšem rozhodl tým Univerzity Palackého neúčastnit. Autor ovšem nechtěl, aby nabyté znalosti a téměř roční intenzivní práce přišla nazmar, a tak hlavní problematiku soutěže, jež se zabývala podezřením jako možnou nekonformitou a následným dodáním náhradního zboží, přetvořit v téma své diplomové práce.

Určitou výhodou při tvorbě této práce byl fakt, že Úmluva je v mezinárodním prostředí hojně uplatňovaný právní předpis a těší se zájmu nesčetného počtu odborných publikací, článků a soudních rozhodnutí či rozhodčích nálezů. Skvělým pomocníkem byla také databáze odborných příspěvků od těch největších právních autorit jako jsou třeba prof. Kröll, prof. Schlechtriem či prof. Schwenzer, která se nachází na stránkách Pace Law School Institute of International Commercial Law.

Diplomová práce je mimo úvod a závěr členěna do pěti kapitol. Kapitola první zahrnuje stručné vymezení aplikačního rámce Úmluvy a možnost opt in a opt out. Ve druhé kapitole se autor snaží popsat, jaké vlastnosti musí zboží mít, aby ho bylo možno považovat za zcela bezvadné, ať už na základě požadavků plynoucích přímo ze smlouvy, nebo z ustanovení Úmluvy. Určitá pozornost je také věnována možnosti zproštění nebo vyloučení odpovědnosti za vady. Kapitola třetí má objasnit, zda může být pouhé podezření považováno za vadu ve smyslu Čl. 35 CISG. V této souvislosti je popsán dosavadní právní stav, do práce jsou reflektovány odborné názory na danou problematiku a také je prozkoumáno recentní rozhodnutí německého BGH. Dále je rozebrána alokace důkazního břemene, nastíněn je rovněž autorův vlastní názor na řešení vady způsobené podezřením. Ve čtvrté kapitole se autor věnuje mechanismu dodání náhradního zboží jako práva z vad. Nejprve je zde rozebrán institut podstatného porušení smlouvy, poté předpoklad včasného uplatnění požadavku na dodání náhradního zboží a jeho následky. Poslední kapitola se poté zaobírá možností prodávajícího

napravit své vadné plnění pomocí *right to cure* a vztahu tohoto práva k právu kupujícího na odstoupení od smlouvy. Ke konci je třeba také říct, že autor v místech, kde jsou rozebírány příslušná ustanovení Úmluvy, přikládá jejich anglické i české znění, a to hlavně z důvodů občasných překladatelských nepřesností a možnosti tyto texty komparovat.

Při zpracování této diplomové práce bude užito několik vědeckých metod. Základním kamenem práce bude vědecký popis. Jeho užitím budou popsány základní charakteristiky pojednávaných ustanovení Úmluvy a souvisejících právních institutů z hlediska jejich kvalitativních a kvantitativních charakteristik. Tento základní vědecký postup bude doplněn metodou analýzy. V jejím rámci autor podrobně rozebere jednotlivosti popisovaných pojmů a podrobí je dalšímu zkoumání. Využita je také metoda syntézy, kdy se autor snaží propojit poznatky získané analýzou a zkoumat je ve vzájemných souvislostech. Této metody je užito hlavně v druhé a páté kapitole. Sporadicky byla užita také metoda komparace. V neposlední řadě se autor snaží do práce zakomponovat i vlastní názory a u problematiky týkající se podezření jako vady navrhnout vlastní řešení problému.

Autor se v rámci této práce bude zabývat dvěma výzkumnými otázkami. První zní, zda může být pouhé podezření považováno za vadu zboží. Druhá výzkumná otázka se pak zabývá tím, zda má *right to cure* prodávajícího přednost před právem kupujícího na odstoupení od smlouvy, respektive jaký je vztah mezi těmito dvěma právy.

1. Aplikační rámec CISG

Sféra aplikace Úmluvy je určena jejími vlastními pravidly v Čl. 1–6. Určení aplikovatelnosti spočívá ve skutečnostech souvisejících se stranami smlouvy (a jejich spojením s kontraktujícími státy Úmluvy) a s transakcí samotnou. Pouze na místech, kde ustanovení Čl. 1–6 CISG aplikovatelnost neupravují, nebo kde to naopak tyto články dovolují, můžeme použít kolizní normy k určení, zda se na daný případ bude CISG aplikovat.[1]

Čl. 1 odst. 1 písm. a) se snaží vytvořit jasnou aplikační linii. Pokud dva státy, ve kterých mají strany místo podnikání, jsou zároveň kontraktujícími státy, Úmluva se bude aplikovat.[2]

Skutečnost, že strany mají místo podnikání v různých státech, je determinující přeshraniční prvek pro aplikaci Úmluvy. Napojení na různé státy musí být zřejmé buďto ze smlouvy samotné, z předložených informací nebo z jednání mezi stranami. Pro případ, kdy mají strany více míst podnikání, nebo naopak žádné, poskytuje Čl. 10 CISG specifická pravidla. V případě více míst podnikání je rozhodná ta lokace, která má nejužší propojení s daným kontraktem. Pokud strana nemá místo podnikání, je rozhodné její bydliště.[3]

Úmluva může být také aplikována i v případě, kdy žádná ze stran nemá místo podnikání v členském státě. S ohledem na Čl. 1 odst. 1 písm. b) CISG je Úmluva taktéž aplikovatelná, pokud kolizní normy *lex fori* vedou k aplikaci právního řádu členského státu. Například *lex fori* může být v členském státě a na základě jeho norem mezinárodního práva soukromého se budou aplikovat domácí předpisy, tedy i CISG. *Lex fori* může být ovšem i v nečlenském státě, jehož normy mezinárodního práva soukromého budou odkazovat na právní řád členského státu.[4] Jedná se tedy o expanzi aplikačního rámce Úmluvy, čímž je také propagován její cíl, což je maximalizace uniformity mezinárodního obchodního práva.[5]

Zatímco Čl. 1 odst. 1 písm. a) nebyl podroben jakýmkoliv výhradám, to samé se nedá říct o Čl. 1 odst. 1 písm. b). Tento článek zvyšuje počet situací, ve kterých se Úmluva bude aplikovat a může také vést k jejímu užití v případech, které nebyly stranami zamýšleny. Tento článek byl podroben kritice mnohých států, která vyústila až v přijetí Čl. 95 CISG, jež umožňuje státům

---

[1] SCHLECHTRIEM, Peter, BUTLER, Petra. *UN Law on International Sales, The UN Convention on the International Sale of Goods*. Heidelberg: Springer, 2009, s. 11.
[2] BELL, Kevin. The Sphere of Application of the Vienna Convention on Contracts for the International Sales of Goods. *Pace International Law Review*, 1996, Volume 8, Issue, s. 246–247.
[3] SCHLECHTRIEM, Peter, BUTLER, Petra. *UN Law on International Sales, The UN Convention on the International Sale of Goods*. Heidelberg: Springer, 2009, s. 11–12.
[4] Tamtéž, s. 14–15.
[5] *ZIEGEL, Jacob S. Report to the Uniform Law Conference of Canada on Convention on Contracts for the International Sale of Goods [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 1. dubna 1999, [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://cisgw3.law.pace.edu/cisg/text/ziegel1.html>.*

odmítnout aplikaci Čl. 1 odst. 1 písm. b).[6] Mezi státy, které učinily tuto výhradu, patřila také Česká republika, která ji ovšem k 1. 6. 2018 odvolala.[7] V případech, kde má pouze jedna strana sídlo v kontraktujícím státu, jenž přijal výhradu dle Čl. 95 CISG, budou jeho soudy aplikovat pravidla mezinárodního práva soukromého k určení příslušného právního předpisu, ač je stále možné, že jím bude právě Úmluva.[8]

Čl. 2 CISG výslovně vylučuje šest kategorií transakcí z režimu CISG. Tři z těchto kategorií jsou založeny na typu transakce a zbylé tři na samotné povaze zboží. Vyloučenou kategorií je zboží kupované pro osobní potřebu rodiny nebo domácnosti, ledaže prodávající před uzavřením smlouvy nebo při jejím uzavření nevěděl a ani nemusel vědět, že zboží je kupováno k takovému účelu. Vyloučení spotřebitelských transakcí slouží k tomu, aby se zabránilo konfliktům mezi Úmluvou a imperativními normami vnitrostátního práva určenými k ochraně spotřebitele. Dále se vylučuje použití Úmluvy při dražbách, výkonu rozhodnutí, koupi cenných papírů nebo peněz, lodí, člunů, vznášedel nebo letadel a elektrické energie.[9]

1.1. Opt out

Aplikace CISG podléhá také principu autonomie vůle stran. Na základě Čl. 6 CISG strany mohou vyloučit aplikaci Úmluvy nebo kromě Čl. 12 vyloučit nebo změnit efekt jednotlivých ustanovení.[10] Strany tak mohou učinit buďto zvolením rozhodného práva, jiného než CISG, nebo vypracováním velice podrobné smlouvy a tím nahradit CISG, nebo její jednotlivá ustanovení, což bude nejčastěji realizováno odkazem na standardní obchodní podmínky.[11]

Vyloučení aplikace může být buďto implicitní, nebo výslovné. Zvláště implicitní vyloučení aplikace Úmluvy je problematika, kterou se zabývala již řada soudů a většina z nich dospěla k názoru, že implicitní vyloučení je taktéž možné i navzdory faktu, že takovou možnost Úmluva

[6] BELL, Kevin. The Sphere of Application of the Vienna Convention on Contracts for the International Sales of Goods. *Pace International Law Review*, 1996, Volume 8, Issue, s. 248.
[7] BOHÁČEK, Lukáš. Česká republika odvolala výhrady k CISG a Úmluvě o promlčení [online]. Aspi.cz, 2. ledna 2018 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.aspi.cz/products/lawText/7/273563/1/2?vtextu=CISG#lema0>.
[8] LOOKOFSKY, Joseph. *The 1980 United Nations Convention on Contract for the International Sales of Goods* [online]. Pace Law School Institute of International Commnercial Law, 1. dubna 2005 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/lookofsky.html>.
[9] BELL, Kevin. The Sphere of Application of the Vienna Convention on Contracts for the International Sales of Goods. *Pace International Law Review*, 1996, Volume 8, Issue, s. 250–251.
[10] HUBER, Petr, MULLIS, Alastair. *The CISG, A New Texbook for Students and Practitioners*. Munich: sellier. european law Publisher, 2007, s. 60.
[11] MISTELIS, Loukas. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 102.

neindikuje.[12] Během prvotních návrhů CISG bylo totiž slovo *„implicitně“* záměrně vymazáno, aby se tím zamezilo soudům příliš snadně dovozovat vyloučení její aplikace.[13]

Nejčastějším způsobem vyloučení aplikace Úmluvy je podřízení kontraktu právu mimosmluvního státu. Situace je ovšem méně jasná v případě, kdy strany zvolí právo kontraktujícího státu bez jakékoliv zmínky o CISG. Ve většině případů zde soudy správně argumentovaly, že CISG je předpisem pro mezinárodní obchod v kontraktujících státech, jejichž právo si strany zvolily, proto se také bude aplikovat.[14]

Výslovným vyloučením aplikace Úmluvy je jakékoliv ujednání, z nějž je zcela patrné, že se CISG nepoužije. Takovým ujednáním může být například: „*Tato kupní smlouva se spravuje právním řádem České republiky s vyloučením pravidel CISG.*“ Zároveň je vyloučení možné pouhým odkazem na obchodní podmínky a není ani nutné, aby se současně určil právní řád, jímž se smlouva bude řídit.[15] V takovém případě bude rozhodné právo určeno na základě norem mezinárodního práva soukromého státu fóra.[16]

1.2. Opt in

V případě, že nejsou splněny podmínky pro aplikaci CISG, vyvstává otázka, zda si strany, které nejsou z kontraktujících států, mohou i přesto zvolit Úmluvu jakožto aplikovatelný předpis. V tomto smyslu je třeba rozlišit dvě situace: První je ta, ve které si strany zvolí, že se jejich kontrakt bude řídit právem kontraktujícího státu. Zde se ve většinu případů bude smlouva řídit také CISG jakožto součástí zvoleného práva.[17]

Druhou situací bude případ, kdy si strany zvolí přímo CISG jako předpis, který bude aplikovatelný na jejich smlouvu. S touto volbou je spojena otázka, zda si strany skutečně mohou zvolit tento mezinárodně právní instrument jako takový, i.e. ne jako součást práva kontraktujícího státu. Odpověď na tuto otázku musíme hledat v normách mezinárodního práva soukromého státu fóra. Ovšem i v případě, kdy to dané normy mezinárodního práva soukromého nepovolují, nic nebrání stranám, aby pouze inkorporovaly provize CISG do jejich

[12] Tamtéž, s. 104.
[13] SCHLECHTRIEM, Peter, BUTLER, Petra. *UN Law on International Sales, The UN Convention on the International Sale of Goods*. Heidelberg: Springer, 2009, s. 19.
[14] MISTELIS, Loukas. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 104–105.
[15] TICHÝ, Luboš. *CISG Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží.*1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 56.
[16] MISTELIS, Loukas. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 107.
[17] HUBER, Petr, MULLIS, Alastair. *The CISG, A New Texbook for Students and Practitioners*. Munich: sellier. european law Publisher, 2007, s. 65.

smlouvy. Úmluva tedy nebude aplikována jako zvolené právo, ale jednoduše jako klauzule v dané smlouvě.[18] Zde je třeba myslet také na mandatorní ustanovení aplikovatelného vnitrostátního práva. To může limitovat volnost stran s ohledem na volbu některých ustanovení CISG, pokud by s vnitrostátním právem byla v rozporu.[19]

[18] Tamtéž, s. 66.
[19] SCHWENZER, Ingeborg, HACHEM Pascal. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 116.

2. Konformita zboží v režimu CISG

Základním ustanovením, které se zabývá odpovědností za faktické vady zboží, jež jsou následkem jednání v rozporu se smlouvou, je Čl. 35 CISG. Toto ustanovení stanoví základní parametry, jež musí zboží obsahovat, aby nebylo stiženo vadou. Těmito parametry bezvadnosti jsou množství, jakost a druh. V těchto vlastnostech by zboží mělo odpovídat kupní smlouvě.[20]

Primárním testem bezvadnosti je subjektivní hodnocení stavu zboží dle Čl. 35 odst. 1 CISG. Úmluva ovšem stanovuje i test objektivní, který se nachází v Čl. 35 odst. 2 CISG. Objektivní test slouží k ochraně legitimního očekávání, jež může kupující mít. Vztah mezi těmito dvěma testy je v poměru subsidiarity. Primát zde má subjektivní test, tedy zkoumání, zda má zboží konkrétní náležitosti, které byly dohodnuty v kupní smlouvě. Předpis v Čl. 35 odst. 2 má poté pouze doplňující charakter.[21]

Úmluva ve svých ustanoveních neobsahuje pravidlo *de minimis*, a nerozlišuje tedy nepatrné vady, které by z režimu odpovědnosti vylučovala. V důsledku toho znamenají i nepatrné či zanedbatelné vady zboží rozpor se smlouvou, resp. s Úmluvou. Zároveň CISG chápe jako vadu také *aliud*.[22]

2.1. Smluvní požadavky (Čl. 35 odst. 1 CISG)

Text Čl. 35 odst. 1 CISG co do jeho anglické textace nevykazuje rozdíly od znění českého textu. Anglická textace je uváděna z toho důvodu, že Úmluva je vyhotovena v šesti oficiálních jazycích, z nichž jsou odvozena ostatní jazyková znění, a lze je proto považovat pouze za nezávazné pomocné prostředky.[23] V případě diskrepancí mezi jednotlivými jazykovými zněními je ovšem anglická textace považována za rozhodující, jelikož nejlépe vyjadřuje záměr Vídeňské konference, a to z důvodu, že právě angličtina byla pracovním jazykem.[24]

Article 35

[20] TICHÝ, Luboš. *CISG Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží.*1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 156–157.
[21] Tamtéž, s. 157.
[22] Tamtéž.
[23] Tamtéž, s. 62.
[24] SCHWENZER, Ingeborg, HACHEM Pascal. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 129.

(1) The seller must deliver goods which are of the quantity, quality and description required by the contract and which are contained or packaged in the manner required by the contract.

Článek 35

(1) Prodávající musí dodat zboží v množství, jakosti a provedení, jež určuje smlouva, a musí je zabalit nebo opatřit tak, jak určuje smlouva.

Čl. 35 odst. 1 definuje smlouvu mezi stranami jako primární zdroj pro určení standardu konformity daného zboží.[25] Pozornost musí být tedy v prvé řadě zaměřena na to, co si strany doopravdy ujednaly v dané smlouvě. To znamená, jak dané zboží charakterizovaly s ohledem na jeho kvalitu a kvantitu. Tyto náležitosti mohou být vyjádřeny výslovně, ale také implicitně. Často to může být například odkazem na určitý standard daného průmyslu.[26]

Veškeré předchozí jednání stran musí být zároveň interpretováno v souladu s principy stanovenými v Čl. 8 CISG. Soudy tedy nejsou vázány pouze písemnou smlouvou mezi stranami. Jejich interpretace musí být založena na všech důležitých okolnostech pro daný případ.[27]

Smluvní požadavky mohou být výsledkem obchodního jednání, ale stejně tak dobře mohou vyplynout ze standardních obchodních podmínek jedné či druhé strany. Dokonce i reklama prodávajícího, ve které dá najevo určité kvality zboží nebo vzorky, jež poskytne kupujícímu, mohou být vzaty v potaz při zkoumání konformity na základě Čl. 35 odst. 1 CISG. V neposlední řadě je třeba kvalitu zboží interpretovat dle Čl. 9 CISG, a to ve světle tržních zvyklostí a předchozích obchodních vztahů mezi stranami.[28] Pouhé odkázání na „obvyklé vlastnosti" či „normální kvalitu" bude většinou příliš vágní na to, aby ustanovilo smluvní ujednání ve smyslu Čl. 35 odst. 1 CISG, pokud takovéto pojmy nemají určitý význam v relevantním odvětví.[29]

Množství zboží doručeného prodávajícím musím odpovídat smluvním požadavkům. Jakýkoliv rozpor v kvantitě způsobuje vadu, kterou musí kupující neprodleně oznámit

[25] KRÖLL, Stefan. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 498.
[26] SCHWENZER Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 594–595.
[27] KRÖLL, Stefan. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 499.
[28] SCHWENZER Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 595.
[29] KRÖLL, Stefan. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 500–501.

prodávajícímu dle Čl. 39 CISG. To samé platí v případě, když je rozpor v množství jasný už z dokumentace. Je třeba ovšem připomenout, že menší diskrepance v kvantitě nemusí vždy znamenat vadu, pokud jsou takové odchylky běžné v daném odvětví.[30]

Kvalita zboží zde musí být chápána jako jeho fyzický stav, právní a faktický vztah k okolí nebo například smluvený původ zboží. Jakýkoliv nesoulad v kvalitě bez ohledu na to, zda půjde o kvalitu lepší, nebo horší než tu, kterou si strany dohodly, způsobuje vadu zboží a stejně jako u nesprávného množství musí kupující oznámit tento rozpor prodávajícímu dle Čl. 39 CISG.[31]

Na závěr je vhodné dodat, že strany mohou kdykoliv smluvní požadavky modifikovat. Změny lze provést s ohledem na limity Čl. 29 CISG, a to opět výslovně, či implicitně. Nicméně implicitní modifikace by neměly být brány na lehkou váhu. Zejména jakákoliv akceptace nekonformního zboží kupujícím by neměla být chápána jako následná modifikace standardu daného zboží. Takovéto chování musí být posouzeno ve světle dalších okolností, jako jsou například rozsah modifikace nebo vztah mezi stranami.[32]

2.2. Subsidiární konformita (Čl. 35 odst. 2 CISG)

V případě, že smlouva mezi stranami neobsahuje charakteristiku zboží, které má být dodáno, nebo je tato charakteristika neúplná, je třeba se obrátit na Čl. 35 odst. 2 CISG. Tento článek stanovuje objektivní kritéria, která mají být uplatněna ke stanovení konformity zboží v dané situaci. S ohledem na tato kritéria není zde zamýšlené užití zboží natolik důležité. Situace se posoudí dle toho, na jaké kvalitě by se strany rozumně dohodly, pokud by takovou dohodu považovaly za nezbytnou. [33]

Otázka zůstává, jaký je vztah mezi prvním a druhým odstavcem Čl. 35 CISG, tedy zda dohoda stran ohledně kvality automaticky deroguje použití druhého odstavce. Je třeba říct, že nikoliv. Kupující je oprávněn očekávat, že mu bude doručeno zboží, které je vhodné pro běžné užívání s ohledem na kvalitu, která nebyla definována ve smlouvě. Jinými slovy, dohoda ohledně kvality vylučuje užití Čl. 35 odst. 2 CISG jen v tom rozsahu, v jakém jej sama nahrazuje. Jinak jsou všechny povinnosti aplikovatelné vedle Čl. 35 odst. 1 CISG. [34]

---

[30] SCHWENZER Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 595–596.
[31] Tamtéž, s. 596.
[32] KRÖLL, Stefan. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 504.
[33] SCHWENZER Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 599.
[34] Tamtéž, s. 599–600.

Stejně tak se ovšem Čl. 35 odst. 2 CISG neužije v těch případech, ve kterých se strany shodnou, že jej nebudou aplikovat. Vyloučení bude učiněno zejména explicitní klauzulí ve smlouvě, která stanoví, že prodávající nemá povinnost dodat zboží, které je způsobilé pro užití ke svému obvyklému nebo zvláštnímu účelu. Takovéto ustanovení bude negovat účinky Čl. 35 odst. 2 písm. a) a b).[35]

2.3. Běžné užití (Čl. 35 odst. 2 písm. a) CISG)

Text Čl. 35 odst. 2 písm. a) CISG co do jeho anglické textace nevykazuje rozdíly od znění českého textu. Anglická textace je uváděna z toho důvodu, že Úmluva je vyhotovena v šesti oficiálních jazycích, z nichž jsou odvozena ostatní jazyková znění, a lze je proto považovat pouze za nezávazné pomocné prostředky. V případě diskrepancí mezi jednotlivými jazykovými zněními je ovšem anglická textace považována za rozhodující, jelikož nejlépe vyjadřuje záměr Vídeňské konference, a to z důvodu, že právě angličtina byla pracovním jazykem.

Article 35

(2) Except where the parties have agreed otherwise, the goods do not conform with the contract unless they:

(a) are fit for the purposes for which goods of the same description would ordinarily be used .

Článek 35

(3) Pokud se strany nedohodly jinak, zboží neodpovídá smlouvě, ledaže:

(a) se hodí pro účely, pro něž se používá zpravidla zboží téhož provedení.

Pokud není mezi stranami ujednáno jinak, musí být zboží především vhodné pro jeho běžné užití. To primárně znamená, aby bylo použitelné ke komerčním účelům. Je-li kupující například činný v oblasti obchodu, zboží musí být způsobilé k dalšímu prodeji.[36] Zboží, které například

[35] LOOKOFSKY, Joseph. *The 1980 United Nations Convention on Contract for the International Sales of Goods* [online]. Pace Law School Institute of International Commnercial Law, 1. dubna 2005 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/lookofsky.html>.

[36] SCHWENZER Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 600.

kvůli své kvalitě nebo reputaci může být prodáno jen se značnou slevou, nesplňuje tyto požadavky.[37]

Zboží musí mít také normální vlastnosti, které by kupec očekával od daného druhu, a v neposlední řadě nesmí mít žádné defekty, které by se běžně u daného zboží nevyskytovaly. Relevantní čas pro určení běžného užití je čas uzavření smlouvy. Následné změny užití produktu nejsou důležité.[38]

Pokud jde o zboží, které podléhá rychlé zkáze, jako například jídlo, musí být za běžné užití považována zejména jeho konzumace. U trvanlivého zboží (pračky, automobily, mašinerie atd.) nelze hovořit o běžném užití, pokud toto zboží nebude použitelné po běžnou dobu. Nová lednička s životností pouhých několika týdnů či měsíců nebude zřejmě použitelná ke svému obvyklému účelu. Přesnou dobu, po kterou musí být toto trvanlivé zboží užitečné, nelze stanovit, neboť se bude lišit podle povahy a druhu zboží a od Úmluvy nelze očekávat, že k tomuto problému poskytne návod.[39]

To, co si strany představují pod běžným užitím, může být patrné již z jejich chování před uzavřením smlouvy. Příkladů předsmluvních prohlášení či jednání naznačujících určitý standard konformity dle Čl. 35 odst. 2 písm. a) je mnoho. Může se jednat například o sebeprezentaci prodávajícího jakožto dodavatele vysoce kvalitních produktů, nebo naopak o situaci, kdy kupec zdůrazňuje důležitost vysoké kvality daného produktu. [40]

Způsobilost k běžnému užití závisí také na kvalitě daného zboží. Zde vyvstává otázka, jaký standard kvality je třeba užít. V mnoha jurisdikcích převažuje názor, že prodávající je povinen dodat zboží „průměrné kvality“ (*average quality*), čemuž odpovídá například i Čl. 6:108 PECL.[41] Standard průměrné kvality je také hojně využíván ve vnitrostátním právu. Původně byl na Vídeňské konferenci podán kanadský návrh, aby byl tento standard výslovně uveden v Čl. 35 CISG, ale tento návrh byl nakonec stažen.[42]

---

[37] KRÖLL, Stefan. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 515.
[38] Tamtéž, s. 506–507.
[39] LOOKOFSKY, Joseph. *The 1980 United Nations Convention on Contract for the International Sales of Goods* [online]. Pace Law School Institute of International Commnercial Law, 1. dubna 2005 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/lookofsky.html>.
[40] *CISG Advisory Council Opinion No. 19 Standards and Conformity of the Goods under Article 35 CISG* [online]. CISG Advisory Council, 25. listopadu 2018 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisgac.com/Opinion-no19-standards-and-conformity/>.
[41] KRÖLL, Stefan. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 508–509.
[42] SCHWENZER Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 602.

Dalším názorem je, že by se měl aplikovat standard přiměřené kvality (*reasonable quality*) s ohledem na vyplňování mezer dle Čl. 7 odst. 2 CISG a standard přiměřenosti (*reasonableness*) jako jednoho z hlavních principů CISG. Právě standard přiměřené kvality je zatím ten nejvhodnější, neboť s sebou nese nejmenší podobnost s národními právními systémy. Úmluva se snaží vyhnout sebemenším odkazům na koncepty, které jsou užívány v národních systémech. Takovéto koncepty by s sebou nesly nebezpečí, že budou interpretovány právě ve světle dané domácí právní úpravy, nikoliv autonomně v kontextu Úmluvy. Standard přiměřenosti je v CISG hojně využíván a představuje obecný princip, který provází celou Úmluvu. Jeho textace dovoluje právě určitou potřebnou flexibilitu při výkladu tohoto principu. V porovnání se standardem průměrné kvality má několik výhod, a to zejména schopnost přizpůsobit se těm případům, kde vzhledem k okolnostem musí být zboží nad, či pod průměrnou kvalitou.[43]

Při určování toho, zda je zboží přiměřené kvality, je třeba zaměřit pozornost také na cenu. Do určitého rozměru právě cena reflektuje kvalitu, kterou lze očekávat na daném trhu. Otázkou tedy je, zda by rozumný kupec, který by si byl vědom údajných nedostatků, zaplatil za stejných tržních podmínek srovnatelnou cenu za zboží, která by byla stanovena v kupní smlouvě. V tomto ohledu není důležitá pouze fyzická kvalita, nýbrž například také hodnota dané značky.[44]

2.3.1. Regulace veřejného práva

Při určování standardu běžného užití hrají důležitou roli také veřejné regulace, které existují v daném státě k ochraně spotřebitele, zaměstnanců či životního prostředí. Tyto regulace přímo neovlivňují fyzické vlastnosti zboží ani jeho doručení ve smyslu Čl. 30 CISG. Nicméně mohou mít silný vliv na užití daného zboží nebo jeho obchodovatelnost. Následný nedostatek konformity poté neplyne z fyzických vlastností zboží, ale je výsledkem nesouladu s danými regulemi veřejného práva.[45]

V mnoha zemích podléhá například prodej jídla či technických zařízení přísným veřejnoprávním regulacím. Je tedy zřejmé, že odchýlení se od takovýchto regulí, které ovlivňují budoucí prodej, může vyústit ve vadu zboží. Je přitom irelevantní, zda by zboží bylo skutečně nepoužitelné, či nikoliv.[46]

[43] KRÖLL, Stefan. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 509.
[44] Tamtéž, s. 510.
[45] Tamtéž, s. 511.
[46] Tamtéž.

Textace Čl. 35 odst. 2 písm. a) CISG přitom mlčí s ohledem na skutečnost, zda se má článek vztahovat také na veřejné právo, nebo ne. Někteří autoři došli k závěru, že běžné užití by mělo být určeno také s ohledem na relevantní veřejnoprávní standardy v místě sídla kupujícího nebo v místě, kam má být zboží doručeno. Argumentem pro tento závěr má být fakt, že právě v tomto místě bude zboží s největší pravděpodobností užíváno. Dalším podpůrným argumentem může být Čl. 42 odst. 1 písm. b) CISG. Na základě tohoto článku jsou aplikovatelná ustanovení práva duševního vlastnictví v místě sídla kupujícího, což může být srovnatelné s jinými veřejnoprávními restrikcemi.[47]

Převažující názor je ovšem ten, že standard obvyklého užití by měl být určen na základě veřejných regulací v místě sídla prodávajícího.[48] Pro toho je téměř nemožné mít znalost všech ustanovení veřejného práva v místě kupujícího nebo v místě, kde má být zboží užito, pokud kupující prodávajícího na tato ustanovení neupozornil nebo prodávající nemohl tyto znalosti odvodit již z předchozího obchodního styku s kupujícím či z důvodu jeho exportu do dané země.[49]

Jak se ovšem ukazuje, v praxi neexistuje jednotný směr, dle něhož soudy postupují, a často docházejí k protichůdným závěrům. Vše tak záleží vždy na okolnostech daného případu. Soud na Novém Zélandu například rozhodl, že pouhý fakt, že prodávající mohl dovodit, že jeho zboží zde bude prodáváno, není dostatečný důvod k tomu, aby dané zboží muselo vyhovovat tamnímu standardu. Proto pouhá skutečnost, že dodané slávky obsahovaly více škodlivých prvků, než bylo doporučeno tamními normami, nevyústila ve vadu ve smyslu Čl. 35 odst. 2 písm. a).[50]

V jiném rozhodnutí francouzského soudu byl prodejce sýru povinen vyhovět veřejným regulacím v místě kupujícího, a to z důvodu jejich několikaměsíčního obchodního vztahu. Kvůli tomu si měl být prodejce vědom, že sýr je určen k dalšímu prodeji v obchodech. Prodejce ovšem balení sýru nevybavil jeho složením a tím porušil regulace v místě prodeje a doručil tak vadné zboží ve smyslu Čl. 35 odst. 2 písm. a).[51]

---

[47] Tamtéž, s. 511–512.
[48] Tamtéž, s. 512.
[49] SCHWENZER Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 604–605
[50] UNCITRAL Digest of Case Law on the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods. Organizace spojených národů, 2016. Strana 142. Dostupné na <https://www.uncitral.org/pdf/english/clout/CISG_Digest_2016.pdf>.
[51] Tamtéž.
Shodně také SCHWENZER Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 605.

Lze tedy shrnout, že bude vždy záležet na individuálních okolnostech každého případu a neméně důležitá bude otázka interpretace kontraktu.[52]

2.4. Zvláštní účel (Čl. 35 odst. 2 písm. b) CISG)

Text Čl. 35 odst. 2 písm. b) CISG co do jeho anglické textace nevykazuje rozdíly od znění českého textu. Anglická textace je uváděna z toho důvodu, že Úmluva je vyhotovena v šesti oficiálních jazycích, z nichž jsou odvozena ostatní jazyková znění, a lze je proto považovat pouze za nezávazné pomocné prostředky. V případě diskrepancí mezi jednotlivými jazykovými zněními je ovšem anglická textace považována za rozhodující, jelikož nejlépe vyjadřuje záměr Vídeňské konference, a to z důvodu, že právě angličtina byla pracovním jazykem.

Article 35

(2) Except where the parties have agreed otherwise, the goods do not conform with the contract unless they:

(b) Are not fit for any paricular purpose expressly or impliedly made known to the seller at the time of the conclusion of the contract, except where the circumstances show that the buyer did not rely, or that it was unreasonable for him to rely, on the seller's sklil and judgement.

Článek 35

(2) Pokud se strany nedohodly jinak, zboží neodpovídá smlouvě, ledaže:

(b) se hodí pro zvláštní účel, o kterém byl prodávající výslovně nebo jinak uvědoměn v době uzavření smlouvy s výjimkou případů, kdy z okolností vyplývá, že kupující se nespoléhal nebo kdyby nebylo od něj rozumné, aby se spoléhal na odbornost a úsudek prodávajícího.

Čl. 35 odst. 2 písm. b) vyžaduje, aby prodávající doručil zboží, které je vhodné pro specifický účel, který mu byl kupujícím sdělen, ať už výslovně, či jinak.[53] Často se bude jednat o situace, ve kterých kupující ví, že bude potřebovat určitý druh zboží pro specifický účel, ale zároveň o něm nemá dostatečnou znalost, aby dal prodávajícímu jasnou specifikaci.

[52] KRÖLL, Stefan. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 513.
[53] KRÖLL, Stefan. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 518.

V takovémto případě může tedy kupující pouze poukázat na tížený specifický účel, ke kterému má být zboží užito, a prodávající bude mít povinnost takové zboží doručit.[54]

Jak již bylo zmíněno, specifický účel musí být sdělen prodávajícímu, [55] a to při uzavření smlouvy[56], nebo ještě před tím.[57] Není zde tedy potřeba, aby se strany na takovém účelu smluvně shodly.[58] Specifický účel může být zřetelný již například z názvu firmy kupujícího nebo z jeho reputace, pokud je známá v daném relevantním sektoru. Specifický účel může být také zřetelný už z pouhého faktu, že kupující bude prodávat zboží v určité zemi. Například pokud by mělo být zboží opět prodáno v Evropské unii, musí obsahovat označení CE,[59] čehož si je každý profesionál v daném odvětví vědom.[60] Dále také postačí, pokud bude tento účel sdělen prodávajícímu třetí osobou nebo z vlastních zdrojů prodávajícího.[61]

Problém nastává v případě, když prodávající nebyl schopen rozpoznat specifický účel, který se však dal rozumně předpokládat. Zde je dostačující, pokud by rozumný prodávající rozpoznal specifický účel z okolností případu. Toto se jeví také jako nejvhodnější řešení z hlediska důkazního, neboť skutečná znalost by mohla být dokázána jen s velkými obtížemi.[62]

Očekávat zboží, které bude vhodné pro specifické účely je dále možné jen tehdy, jestliže kupující prodávajícímu dostatečně důvěřoval a mohl důvěřovat. Tato důvěra se váže k odbornosti a úsudku prodávajícího. Naopak kupující se na odbornost prodávajícího spoléhat nebude například v případě, kdy navzdory odrazující radě prodávajícího kupující zboží stejně koupil, nebo že kupující sám ovlivňoval výrobu daného zboží.[63] Dále se nebude kupující spoléhat na prodávajícího v případě, kdy sám disponuje dostatečnou, či dokonce vynikající

---

[54] UN SECRETARIAT. Secretariat's Commentary – Guide to CISG. UN Secretariat, 2006. Čl. 33, para. 9.Dostupné na <http://www.cisg-online.ch/index.cfm?pageID=644>.
[55] SCHWENZER Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 607.
[56] SCHWENZER, Ingeborg. Conformity of the goods – physical features on the Wane? In SCHWENZER, Ingeborg, SPAGNOLO, Lisa (ed.), *State of Play, The 3rd Annual MAA Peter Schlechtriem CISG Conference*. Netherlands, The Hague, 2012, s. 107.
[57]LOOKOFSKY, Joseph. *The 1980 United Nations Convention on Contract for the International Sales of Goods* [online]. Pace Law School Institute of International Commnercial Law, 1. dubna 2005 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/lookofsky.html>.
[58] SCHWENZER Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 607.
[59] Jedná se o certifikační ochrannou známku, která představuje záruku konkrétních vlastností určitých výrobků a služeb.
[60] SCHWENZER, Ingeborg. Conformity of the goods – physical features on the Wane? In SCHWENZER, Ingeborg, SPAGNOLO, Lisa (ed.), *State of Play, The 3rd Annual MAA Peter Schlechtriem CISG Conference*. Netherlands, The Hague, 2012, s. 107.
[61] SCHWENZER Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 607.
[62] Tamtéž, s. 607–608.
[63] TICHÝ, Luboš. *CISG Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží.*1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 161.

znalostí zboží, nebo naopak v případě, kdy je naprosto zřejmé, že prodávajícího znalost je zcela nedostatečná.[64]

Nedostatek znalostí a zkušeností prodávajícího může být relevantní zejména v těch případech, ve kterých se bude jednat o zboží s větší mírou komplexity a prodávající bude například pouze prostředník, nebo v případech, kdy kupujícího informuje o nedostatku svých schopností a doporučí mu jiného experta. Takovýto nedostatek ovšem nemůže být namítán výrobcem daného zboží.[65]

2.5. Požadavek souladu se vzorkem nebo předlohou (Čl. 35 odst. 2 písm. c) CISG)

Text Čl. 35 odst. 2 písm. c) CISG co do jeho anglické textace nevykazuje rozdíly od znění českého textu. Anglická textace je uváděna z toho důvodu, že Úmluva je vyhotovena v šesti oficiálních jazycích, z nichž jsou odvozena ostatní jazyková znění, a lze je proto považovat pouze za nezávazné pomocné prostředky. V případě diskrepancí mezi jednotlivými jazykovými zněními je ovšem anglická textace považována za rozhodující, jelikož nejlépe vyjadřuje záměr Vídeňské konference, a to z důvodu, že právě angličtina byla pracovním jazykem.

Article 35

(2) Except where the parties have agreed otherwise, the goods do not conform with the contract unless they:

(c) Posses the qualities of goods which the seller has held out to the buyer as a sample or model.

Článek 35

(2) Pokud se strany nedohodly jinak, zboží neodpovídá smlouvě, ledaže:

(c) Má vlastnosti zboží, které prodávající předložil kupujícímu jako vzorek nebo předlohu.

Čl. 35 odst. 2 písm. c) CISG určuje relevantní standard pro kontrakty, které jsou uzavřeny na základě vzorku nebo předlohy, jež jsou předloženy prodávajícím. Odůvodněním pro tento standard je fakt, že předložení vzorku nebo předlohy má stejný efekt jako faktický popis zboží. Kupující tedy může očekávat, že zboží bude mít stejné vlastnosti jako předložené vzorky nebo

[64] KRÖLL, Stefan. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 521.
[65] Tamtéž, s. 521–522.

předlohy. Ty však nesmí být předloženy na základě povinnosti, nýbrž s úmyslem stanovit standard pro dané zboží.[66]

Zatímco vzorek je poskytnut přímo ze zboží, které má být doručeno, předloha je poskytnuta kupujícímu k jeho prozkoumání, protože zboží jako takové zatím není k dispozici. Předloha může reprezentovat všechny, mnoho či jen část individuálních vlastností zboží. Na druhé straně, pokud prodávající poskytne vzorek, zaručuje se, že zboží bude mít všechny kvality daného vzorku. V případě předlohy bude vždy na intepretaci dané smlouvy, aby bylo zjištěno, jaké vlastnosti zboží jsou ilustrovány předlohou, a na kterých se tedy strany shodly.[67]

Potíže mohou nastat v případě, kdy se objeví diskrepance mezi vzorkem či předlohou na straně jedné a smluvním popisem zboží dle Čl. 35 odst. 1 CISG na straně druhé. Pokud si tyto požadavky navzájem neodporují, lze mít za to, že zboží musí obsahovat obě náležitosti. Pokud tu ovšem je rozpor mezi smluvním popisem a vzorkem zboží, je třeba interpretovat smlouvu na základě všech daných okolností za účelem stanovení náležitostí zboží, které strany opravdu chtěly.[68] V případě, že takovýto problém nepůjde vyřešit na základě interpretace smlouvy, musí být dána přednost smluvnímu ujednání dle Čl. 35 odst. 1 CISG.[69]

Následně mohou nastat problémy s rozlišením mezi Čl. 35 odst. 2 písm. b) a Čl. 35 odst. 2 písm. c) CISG, pokud zboží koresponduje se vzorkem nebo předlohou, ale není vhodné pro účel zamýšlený kupujícím. Jelikož hlavní smysl a účel prodeje na základě vzorku nebo modelu je dát kupujícímu možnost prozkoumat zboží nebo je vyzkoušet ve zkušebním provozu, mělo by být předpokládáno, že kvality stanovené vzorkem či předlohou mají přednost, neboť v tomto případě kupující nespoléhá na schopnosti a úsudek prodávajícího. Pokud ovšem v určitých případech prodávající potvrdí, že zboží je vhodné pro specifický účel, ale kupující není schopen toto ze vzorku nebo modelu zjistit, přednost bude mít Čl. 35 odst. 2 písm. b) CISG.[70]

2.6. Obvyklý nebo přiměřený obal (Čl. 35 odst. 2 písm. d) CISG)

Text Čl. 35 odst. 2 písm. d) CISG co do jeho anglické textace nevykazuje rozdíly od znění českého textu. Anglická textace je uváděna z toho důvodu, že Úmluva je vyhotovena v šesti

[66] Tamtéž, s. 522–523.
[67] SCHWENZER Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 609.
[68] Tamtéž, s. 609.
[69] KRÖLL, Stefan. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 523.
[70] SCHWENZER Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 610.

oficiálních jazycích, z nichž jsou odvozena ostatní jazyková znění, a lze je proto považovat pouze za nezávazné pomocné prostředky. V případě diskrepancí mezi jednotlivými jazykovými zněními je ovšem anglická textace považována za rozhodující, jelikož nejlépe vyjadřuje záměr Vídeňské konference, a to z důvodu, že právě angličtina byla pracovním jazykem.

Article 35

(2) Except where the parties have agreed otherwise, the goods do not conform with the contract unless they:

(d) are contained or packaged in the manner usual for such goods or, where there is no such manner, in a manner adequate to preserve and protect the goods.

Článek 35

(2) Pokud se strany nedohodly jinak, zboží neodpovídá smlouvě, ledaže:

(d) je uloženo pro přepravu nebo zabaleno způsobem, který je obvyklý pro takové zboží, nebo nelze-li tento způsob určit způsobem přiměřeným k zachování a ochraně zboží.

Konformita zboží zahrnuje v neposlední řadě také jejich balení. Zboží musí být obecně zabaleno způsobem, který je pro ně obvyklý, což může také zahrnovat uskladnění do kontejnerů. Při určování obvyklého balení je třeba se prvně zaměřit na zvyklosti platné v daném obchodním odvětví. Ohled musí být brán také na smysl balení, *i.e.* odpovídající ochranu zboží během transportu.[71] Povinnost zabalit obvyklým či přiměřeným způsobem platí ovšem i v případě, že zboží má být kupujícímu pouze předáno nebo u něj uskladněno.[72] Označení a pokyny stejně jako informace ohledně obsahu či data spotřeby mohou být také obvyklé jakožto součást obalu zboží.[73]

Pokud zde není žádná zvyklost ohledně obvyklého balení zboží, je vyžadováno, aby bylo zabaleno adekvátně své povaze. Toto se vztahuje zejména na nové produkty nebo zboží, které je vytvořeno speciálně pro kupujícího. Při zkoumání toho, zda je zboží zabaleno adekvátně, se musí hledět zejména na povahu zboží, délku a typ transportu, klimatické podmínky atd.[74] Zboží

[71] Tamtéž, s. 611.
[72] KRÖLL, Stefan. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 525.
[73] SCHWENZER Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 611.
[74] Tamtéž.

je dále zabaleno adekvátně, pokud ho obal chrání proti běžným rizikům, jimž může být daný typ zboží vystaven.[75]

Pokud se balení během přepravy poruší, avšak zboží zůstane nepoškozeno a jediný účel balení bylo pouze ochránit dané zboží, nejedná se o vadu. Pokud ovšem balení představuje součást plnění jako například lahve nebo tašky, jeho poškozením dochází k vadě, za kterou bude prodávající odpovědný, a to i když již přešlo nebezpečí škody na věci.[76]

Pokud není mezi stranami ujednáno jinak, tak je to právě prodávající, kdo má povinnost nést náklady spojené s balením zboží.[77]

2.7. Shrnutí aplikace Čl. 35 odst. 1 a Čl. 35 odst. 2 CISG

Za hlavní východisko při určování požadované kvality zboží je třeba považovat smluvní ujednání mezi stranami, a to ať už výslovné, či konkludentní, a jejich předchozí jednání, které musí být interpretováno v souladu s principy stanovenými v Čl. 8 CISG. V případě, že smlouva mezi stranami neobsahuje charakteristiku zboží, které má být dodáno, nebo je tato charakteristika neúplná, je třeba se obrátit na Čl. 35 odst. 2 CISG. Tento článek stanovuje objektivní kritéria, která mají být uplatněna ke stanovení konformity zboží v dané situaci. Článek 35 odst. 2 CISG ovšem nahrazuje smluvní ujednání jen v tom rozsahu, v jakém nebyla kvalita zboží mezi stranami ujednána.

Pokud ujednání stran o kvalitě zboží mlčí, musí být především vhodné pro užití ke svému obvyklému účelu, což bude hlavně použití k účelům komerčním. Kupující může ovšem během jednání dát prodávajícímu najevo – ať už výslovně, či implicitně – že zboží zamýšlí užít k určitému specifickému účelu, což musí prodávající reflektovat jeho kvalitě. Dodání zboží, které by tedy bylo vhodné pro běžné použití, ale už ne pro užití ke specifickému účelu, by trpělo vadou.

V neposlední řadě mohou nastat problémy mezi Čl. 35 odst. 2 písm. b) a c) CISG – čili situace, kdy bude zboží korespondovat se vzorkem nebo předlohou, ale již nebude vhodné pro obvyklé užití. Jelikož hlavní smysl a účel prodeje na základě vzorku nebo modelu je dát kupujícímu možnost prozkoumat zboží nebo je vyzkoušet ve zkušebním provozu, mělo by být předpokládáno, že kvality stanovené vzorkem či předlohou mají přednost, neboť v tomto

[75] KRÖLL, Stefan. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 525.
[76] SCHWENZER Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 611.
[77] KRÖLL, Stefan. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 527.

případě kupující nespoléhá na schopnosti a úsudek prodávajícího. Pokud ovšem v určitých případech prodávající potvrdí, že zboží je vhodné pro specifický účel a kupující není schopen toto ze vzorku nebo modelu zjistit, přednost bude mít Čl. 35 odst. 2 písm. b) CISG.

2.8. Zproštění odpovědnosti prodávajícího (Čl. 35 odst. 3 CISG)

Text Čl. 35 odst. 3 CISG co do jeho anglické textace nevykazuje rozdíly od znění českého textu. Anglická textace je uváděna z toho důvodu, že Úmluva je vyhotovena v šesti oficiálních jazycích, z nichž jsou odvozena ostatní jazyková znění, a lze je proto považovat pouze za nezávazné pomocné prostředky. V případě diskrepancí mezi jednotlivými jazykovými zněními je ovšem anglická textace považována za rozhodující, jelikož nejlépe vyjadřuje záměr Vídeňské konference, a to z důvodu, že právě angličtina byla pracovním jazykem.

Article 35

(3) The seller is not liable under subparagraphs (a) to (d) of the preceeding paragraph for any lack of conformity of the goods if, at the time of the conclusion of the contract, the buyer knew or could not have been unaware of such lack of conformity.

Článek 35

(3) Prodávající neodpovídá podle písmen a) až d) předcházejícího odstavce za vady zboží, o kterých kupující v době uzavření smlouvy věděl nebo nemohl nevědět.

Myšlenkou, která stojí za konstrukcí Čl. 35 odst. 3 CISG, je, že kupující nemůže být zklamán ve svém očekávání, pokud si je vědom vad, které zboží má. Proto by kupující v tomto případě neměl mít ochranu, jež mu poskytuje pro něj poměrně přívětivý Čl. 35 odst. 2 CISG.[78]

Čl. 35 odst. 3 CISG vylučuje jakoukoliv odpovědnost prodávajícího za zboží, které nekoresponduje s požadavky Čl. 35 odst. 2 písm. a) až d), pokud kupující věděl nebo nemohl nevědět o vadách tohoto zboží v době uzavření smlouvy.[79] „Nemohl nevědět“ označuje mnohem více než jen nedbalost či hrubou nedbalost a půjde o situace blížící se absolutní bezohlednosti.[80] Vědomost kupujícího se musí vztahovat k určité vadě, která tvoří základ pro

[78] FRANZ HENSCHEL, René. *Conformity of Goods in International Sales Governed by CISG Article 35: Caveat Venditor, Caveat Emptor and Contract Law as Background Law and as a Competing Set of Rules* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 15. července 2008 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/henschel2.html>.

[79] KRÖLL, Stefan. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 527.

[80] HUBER, Petr, MULLIS, Alastair. *The CISG, A New Texbook for Students and Practitioners*. Munich: sellier. european law Publisher, 2007, s. 142.

jeho tvrzený nárok. Tížená vada, která má být zjevná kupujícímu, nemůže být posuzována pouze objektivně, ale také s ohledem na osobu kupujícího a její pozici.[81]

Vyvstává zde otázka, zda je možné limitaci odpovědnosti dle Čl. 35 odst. 3 CSIG aplikovat také v situacích, kdy byla kvalita zboží jasně určena smluvně dle Čl. 35 odst. 1 CISG. Převažující názor je, že takové rozšíření limitace není možné.[82] Během diplomatické konference ve Vídni Norsko navrhlo, aby Čl. 35 odst. 3 CISG odkazoval také na Čl. 35 odst. 1 CISG, což bylo ovšem většinou delegátů odmítnuto. Extenzivní výklad či užití analogie tedy v tomto případě nebude možné.[83]

Osobně se přikláním k možnosti, že by se limitace mohla vztahovat také na Čl. 35 odst. 1 CISG. Není zde žádný faktický rozdíl v situaci, kdy je kvalita zboží určena na základě smlouvy nebo na základě Čl. 35 odst. 2 CISG. Nevidím tedy žádný rozumný důvod, proč by prodávající neměl odpovídat za vady svého zboží pouze proto, že se na jeho kvalitě smluvně dohodl s kupujícím.

V situaci, kdy prodávající předložil zboží kupujícímu k prozkoumání, se jeho odpovědnost nevztahuje pouze na zjevné vady. Kupující je povinen provést pouze takovou prohlídku, která je běžná v daném obchodním odvětví. Prodávající tak není zbaven odpovědnosti za skryté vady nebo za ty, které mohou být odhaleny pouze finančně a časově náročnou kontrolou či kontrolou, jež je podstatně složitější a komplexnější než ty, které lze rozumně vyžadovat.[84]

2.9. Vyloučení odpovědnosti ve smlouvě

Klauzule limitující, nebo dokonce vylučující odpovědnost za vady zboží jsou již standardní součástí mezinárodních smluv. Na základě Čl. 6 CISG se strany mohou dohodnout, že nebudou aplikovat Čl. 35 CISG, a to buď celý, nebo jenom jeho část. Někteří američtí autoři jsou toho názoru, že lze vyloučit odpovědnost za vady pouze s ohledem na Čl. 35 odst. 2 CISG, nikoliv s ohledem na Čl. 35 odst. 1 CISG, protože pouze Čl. 35 odst. 2 CISG odkazuje na možnost stran sjednat si něco jiného. Úvodní textace Čl. 35 odst. 2 ovšem nemůže být interpretována

[81] SCHWENZER Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 613.
[82] Tamtéž, s. 614-615. Shodně také KRÖLL, Stefan. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 528.
[83] FRANZ HENSCHEL, René. *Conformity of Goods in International Sales Governed by CISG Article 35: Caveat Venditor, Caveat Emptor and Contract Law as Background Law and as a Competing Set of Rules* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 15. července 2008 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/henschel2.html>.
[84] KRÖLL, Stefan. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 529.

jako obecné povolení vyloučení odpovědnosti, pouze spíše odkazuje zpět na Čl. 35 odst. 1 CISG. Vyloučení nebo limitace odpovědnosti je tedy obecně možná i v případech, kdy se strany přímo ve smlouvě dohodly na vlastnostech zboží.[85]

Zatímco inkorporace vyloučení nebo limitace odpovědnosti je určena Čl. 14 CISG a jejich interpretace poté Čl. 8 CISG s ohledem na mezinárodní zvyklosti dle Čl. 9 odst. 2 CISG, kontrola obsahu dané klauzule je otázkou validity, která se na základě Čl. 4 písm. a) CISG neřídí Úmluvou, ale je otázkou národního práva aplikovatelného skrze normy mezinárodního práva soukromého.[86]

2.10. Důkazní břemeno

I navzdory faktu, že se stále objevují nesouhlasné názory, můžeme dnes říct, že důkazní břemeno spadá také do aplikačního rámce CISG.[87] Zařazení důkazního břemene do aplikačního rámce Úmluvy vede v praxi k větší jistotě. Harmonizovaná pravidla ohledně důkazního břemene limitují pobídky pro *forum shopping*, jelikož výsledek sporu bude méně závislý na místě, kde bude nárok uplatněn.[88] Problematika důkazního břemene je také úzce spojena s hmotným právem, takže pravidla ohledně jeho alokace musí nutně vyplývat ze CISG.[89]

Je ovšem stále nejasné, kdo toto důkazní břemeno nese. Delegáti na Vídeňské konferenci nechtěli regulovat danou otázku, neboť se obávali, že by tímto upravili procedurální záležitost, která byla mimo jejich kompetence. Jako výsledek této nerozhodnosti Úmluva obsahuje úpravu důkazního břemene pouze ve vztahu k určitým situacím,[90] ale ve vztahu k ostatním mlčí.[91] Tímto se v Úmluvě vytvořily vnitřní mezery, které by měly být vyplněny s odkazem na její obecné principy.[92]

---

[85] SCHWENZER Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 615–616.
[86] Tamtéž, s. 616.
[87] HUBER, Petr, MULLIS, Alastair. *The CISG, A New Texbook for Students and Practitioners*. Munich: sellier. european law Publisher, 2007, s. 36.
[88] KRÖLL, Stefan. *The Burden of Proof for the Non-Conformity of Goods under Art. 35 CISG* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 11. červenec 2011 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/kroll2.html>.
[89] FERRARI, Franco. *Burden of Proof under the CISG* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 5. listopadu 2021 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ferrari5.html>.
[90] Důkazní břemeno je například upraveno v Čl. 79 odst. 1 CISG.
[91] SCHLECHTRIEM, Peter, BUTLER, Petra. *UN Law on International Sales, The UN Convention on the International Sale of Goods*. Heidelberg: Springer, 2009, s. 53.
[92] HUBER, Petr, MULLIS, Alastair. *The CISG, A New Texbook for Students and Practitioners*. Munich: sellier. european law Publisher, 2007, s. 36.

Jak naznačuje rozhodovací praxe, přístup k alokaci důkazního břemene není jasně stanoven.[93] Švýcarské soudy vycházejí primárně ze zásady *actori incumbit probatio*. Důkazní břemeno je tedy závislé na procesním postavení stran, i.e. kdo se dovolává ustanovení Čl. 35 CISG ve svůj prospěch, ten jej také nese.[94] Země jako Belgie či Německo zastávají pozici, že důkazní břemeno leží vždy na prodávajícím, jiné jej kladou zase na kupujícího.[95]

Převládajícím názorem ovšem je, že důkazní břemeno se alokuje na základě principu důkazní blízkosti (*proof proximity principle*). Dle tohoto principu se břemeno přenáší z kupujícího na prodávajícího v souvislosti s dodáním zboží. To znamená, že prodávající musí prokázat konformitu zboží v situaci, kdy si jej kupující ještě nepřevzal, nebo pokud kupující učinil k této konformitě rezervaci. Pokud ovšem kupující zboží převzal, a to bez výhrad či rezervace, je to on, kdo musí následně prokázat, že zboží bylo v okamžiku přechodu nebezpečí škody vadné. Vychází se zde z faktu, že ten, kdo má zboží ve své moci, má také nejvýhodnější postavení, aby prokázal jeho konformitu či vady.[96]

[93] UNCITRAL Digest of Case Law on the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods. Organizace spojených národů, 2016. Strana 143. Dostupné na <https://www.uncitral.org/pdf/english/clout/CISG_Digest_2016.pdf>.
[94] KRÖLL, Stefan. *The Burden of Proof for the Non-Conformity of Goods under Art. 35 CISG* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 11. červenec 2011 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/kroll2.html>.
[95] KRÖLL, Stefan. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 534.
[96] KRÖLL, Stefan. *The Burden of Proof for the Non-Conformity of Goods under Art. 35 CISG* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 11. červenec 2011 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/kroll2.html>.

3. Podezření jako vada zboží

Jak je popsáno v předcházející kapitole, prodávající musí mnohdy splnit nemalý počet povinností, aby kupujícímu doručil perfektní a konformní zboží. Mezinárodní obchod ovšem není procházka růžovou zahradou, takže ne vždy jdou věci podle plánu. Nepříjemnou překážkou může být právě doručení vadného zboží, které nebude odpovídat požadavkům Čl. 35 CISG. Ve většině případů nepředstavuje odhalení takových vad problém, neboť budou fyzicky zcela zřejmé, ať už půjde o doručení rozbitých mramorových sloupů, turbín, které neprodukují dohodnutý výkon, či plesnivá jablka. Otázkou ovšem zůstává, zda může i pouhé podezření, že je zboží vadné, mít stejný účinek jako vada samotná a aktivovat příslušná ustanovení Úmluvy. Na toto se pokusím odpovědět v následující stati.

3.1. Právní základ

Pouhý fakt, že ustanovení Úmluvy výslovně nezmiňují podezření jako vadu zboží, ještě neznamená, že nemůže způsobit jeho nekonformitu. Mezi akademiky panuje shoda, že minimálně podezření ohledně závadnosti jídla může být považováno za vadu, pokud prodávající není schopen toto podezření vyvrátit.[97]

Dnes je již široce uznáváno, že konformita zboží nemůže být postavena pouze na fyzických vlastnostech zboží, ale také na jeho faktickém a právním vztahu k okolí. Někdo může dokonce argumentovat, že nefyzické vlastnosti zboží se staly důležitějšími než ty fyzické – minimálně v prostředí mezinárodního obchodu. Pokud například statky, které jsou určeny k následnému prodeji, nemohou být udány za běžnou tržní cenu, jsou stiženy vadou bez ohledu na to, zda ta má původ ve fyzických či jiných vlastnostech. Klíčovým faktorem pro určení konformity zboží je právě tržní ocenění jeho vlastností. Proto všechny vlastnosti daného zboží, které mají vliv na tržní hodnotu, ovlivňují jeho konformitu.[98]

K této problematice se ve svém článku vyjádřila také přední odbornice na CISG prof. Schwenzer. Podle paní profesorky prodávající odpovídá za neomezenou použitelnost zboží bez ohledu na to, jak opodstatněné podezření může být. Taktéž není relevantní, jestli se podezření týká pouze nepříznivých zdravotních účinků či něčeho jiného. Všechna podezření, která

[97] SCHWENZER Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 601. Shodně také KRÖLL, Stefan. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 516.

[98] SCHWENZER, Ingeborg, TEBEL, David. Suspicion, mere suspicions: non-conformity of the goods? *19 Uniform Law Review*, 2014, s. 155.

negativně ovlivňují tržní hodnotu zboží, jsou vadou.[99] Kromě toho, pokud důvody pro podezření ohledně vady zboží vznikly ve sféře prodávajícího, je zde nevinný kupec, který si zaslouží ochranu.[100]

Paní profesorka ve svém článku dále uvádí, že situace, kdy prodávající následně vyvrátí podezření, že dodané zboží trpí vadou, nemění nic na faktu, že v době přechodu nebezpečí zde konformita nebyla, čímž prodávající porušil smlouvu. Následné vyvrácení podezření může být pouze považováno za nápravu vady. Tento předpoklad vychází z následující úvahy. Pokud kupci vznikne jakákoliv škoda s ohledem na nemožnost použití zboží zamýšleným způsobem dříve, než prodávající vyvrátí podezření, kupující musí mít možnost tuto ztrátu získat od prodejce zpět, protože dodal dočasně nepoužitelné zboží. Prodávající je také odpovědný za sníženou cenu, která zde může být i po vyvrácení podezření.[101]

Pro zjednodušení si můžeme představit případ, kdy A koupí od čínského prodejce B speciální vrtačky, které chce následně přeprodat na evropském trhu. Zaplatí tedy kupní cenu, B mu vrtačky bez problému doručí a vše zatím vypadá v pořádku. Nicméně chvíli po doručení objeví A článek v nejmenovaném čínském tisku, který referuje o obrovském podvodu hlavního dodavatele B. Článek uvádí, že dodavatel B ho zásoboval materiálem, který měl zfalšovanou dokumentaci, takže nyní není možné posoudit, zda jsou vrtačky vyrobeny z prvotřídního kvalitního materiálu, jak si A původně myslel. Tato nejistota s největší pravděpodobností povede k nemožnosti A vrtačky na evropském trhu přeprodat právě kvůli podezření, že bylo při výrobě užito nekvalitních materiálů. Podezření tedy ovlivnilo tržní hodnotu vrtaček, tím vytvořilo vadu zboží.

Osobně jsem toho názoru, že výše popsaný přístup prof. Schwenzer je až nepřiměřeně přísným kritériem pro posouzení bezvadnosti, pokud jde o podezření. Prodávající by v tomto případě byl vystaven přehnaně vysokým nárokům, jež by mohly přesahovat sféru jeho obchodní činnosti. Bylo by přijatelnější, pokud by prodávající odpovídal pouze v těch případech, ve kterých by nebyl schopen podezření ohledně konformity svého zboží vyvrátit, a to v přiměřené době, aby byla zachována právní jistota kupujícího. Opačný přístup by mohl vést mnohdy k šikanóznímu jednání, jež by mělo za cíl prodávajícího poškodit či zdiskreditovat. Stejně tak je třeba odmítnout tvrzení, že i jakkoliv nepodložené podezření by – alespoň do doby, než by bylo vyvráceno – způsobilo vadu. Tento přístup by znamenal, že podnikání prodávajícího a jeho

[99] Tamtéž, s. 157–158.
[100] SCHWENZER, Ingeborg a kol. *Global Sales and Contract Law*. 1. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2012, s. 398.
[101] SCHWENZER, Ingeborg, TEBEL, David. Suspicion, mere suspicions: non-conformity of the goods? *19 Uniform Law Review*, 2014, s. 161–162.

schopnost dodávat bezvadné zboží svým zákazníkům by do jisté míry záležely také na férovém přístupu jeho okolí. Naprosto každý by totiž mohl do prostoru vypustit i sebemenší pochybnost o konformitě zboží, která by měla za následek způsobení vady, a to i v případě, že by ji prodávající vyvrátil. Tento přístup se jeví jako naprosto nepřiměřený, a je proto třeba ho odmítnout. Dle mého názoru tedy podezření může vyústit ve vadu pouze v případech, kdy jej nebyl prodávající schopen vyvrátit v přiměřené době.

3.2. Frozen pork case[102]

Výše zmíněný protektivní přístup byl také přijat Spolkovým soudním dvorem v jeho recentním rozhodnutí *Frozen Pork case*. V tomto případě německý žalobce zakoupil vepřové mražené maso od belgické společnosti. Celá transakce probíhala v režimu CISG. Maso mělo být dodáno přímo zákazníkovi kupujícího, který jej měl předat konečnému kupujícímu v Bosně a Hercegovině. V době poslední dodávky masa ovšem vyšla najevo informace, že vepřové maso může být kontaminováno dioxinem. V důsledku toho německá i belgická vláda vydaly nařízení, které zakazovalo prodej vepřového masa, pokud prodávající nepředloží osvědčení, které by prokázalo, že vepřové maso neobsahuje dioxin. Belgický prodejce požadovaný certifikát neposkytl, takže zboží bylo zabaveno a zničeno a jeho prodej znemožněn bez předchozího prozkoumání, zda skutečně obsahuje vadné látky, či nikoliv. Spolkový soudní dvůr následně zamítl žalobu prodávajícího o zaplacení kupní ceny za dodané vepřové maso a rozhodl, že podezření na přítomnost život ohrožující látky ve zboží je považováno za vadu. To platí i tehdy, vyšlo-li podezření najevo po přechodu nebezpečí, pokud skutečnosti, na nichž je podezření založeno, existovaly již před přechodem.

Skutečnost, že byla vydána veřejnoprávní opatření, která zamezila prodej vepřového masa, zde nehraje roli. Jak bylo uvedeno v rozhodnutí, neobchodovatelnost tohoto zboží byla způsobena již samotným podezřením na přítomnost dioxinu, tudíž zde vada existovala již před přechodem nebezpečí. Proto byly následné veřejnoprávní regulace již irelevantní ve vztahu ke konformitě. Tyto restrikce pouze potvrdily podezření na kontaminaci škodlivými látkami a potvrdily, že z tohoto důvodu není maso způsobilé k obchodování, a tedy trpí vadou.[103]

Někteří by na tomto místě zcela jistě mohli argumentovat, že výše uvedený případ je doménou pouze německé jurisdikce a jako takový se nebude nikde jinde aplikovat. Je pravdou,

[102] BGH z 2. března 2005, sp. zn. VIII ZR 67/04.
[103] SCHLECHTRIEM, Peter. *Compliance with local law; seller's obligations and liability* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 5. prosince 2005 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/schlechtriem7.html>.

že *Frozen pork* zatím nemá svého následníka v ostatních jurisdikcích. To ovšem není důvod, abychom toto rozhodnutí zavrhli a nemohli jej použít jako vodítko při rozhodování obdobných případů, kdy nebude možné v konkrétním okamžiku určit, zda je zboží v důsledku podezření bezvadné, či nikoliv.

3.3. Důkazní břemeno

Neméně důležitou otázkou je, co se bude dít s důkazním břemenem v případě podezření jako vady. Zda i v tomto případě budeme následovat obecné principy, jak jsou popsány v předcházející kapitole **2.10.**, nebo zda přijde změna.

Důležité je, co musí být prokázáno. Má-li být podezření postaveno na úroveň vady, musí být prokázán jeho dopad na užití zboží. Kupující bude tedy tím, kdo ponese důkazní břemeno. Prokázání dopadu na užití bude velice jednoduché například tehdy, kdy budou na základě podezření uvalena na zboží různá vládní opatření.[104]

V mnoha případech německé soudy judikovaly, že prodávající musí podezření vyvrátit, pokud by tak neučinil, zboží by bylo považováno za vadné. Některé soudy či autoři to označují za přesun důkazního břemene zpátky na prodávajícího. Nicméně pokud se zaměříme na to, co je skutečně vadou, zjistíme, že tento přístup není správný.[105]

Přesun důkazního břemene cestou německých soudů by dával smysl pouze v případě, že by vadou byla již sama nejistota, že zboží je vadné. V takovém případě by kupující musel doložit konkrétní fakta, na nichž by podezření bylo založeno, a tím vytvořit presumpci, že zde podezření skutečně je. Poté by na řadu přišel prodávající, který by musel předložit důkazy vyvracející dané podezření. Jak již však bylo řečeno, vadou zde není podezření samo o sobě, nýbrž jeho dopad na užití zboží – tedy nemožnost jej například dále prodat za tržní cenu. Proto je důkazní břemeno správně položeno na kupujícím, který zboží bez výhrady převzal.[106]

[104] SCHWENZER, Ingeborg, TEBEL, David. Suspicion, mere suspicions: non-conformity of the goods? *19 Uniform Law Review,* 2014, s. 162.
[105] Tamtéž.
[106] Tamtéž, s. 163.

4. Dodání náhradního zboží jako právo z vad

Text Čl. 46 odst. 2 CISG co do jeho anglické textace nevykazuje rozdíly od znění českého textu. Anglická textace je uváděna z toho důvodu, že Úmluva je vyhotovena v šesti oficiálních jazycích, z nichž jsou odvozena ostatní jazyková znění, a lze je proto považovat pouze za nezávazné pomocné prostředky. V případě diskrepancí mezi jednotlivými jazykovými zněními je ovšem anglická textace považována za rozhodující, jelikož nejlépe vyjadřuje záměr Vídeňské konference, a to z důvodu, že právě angličtina byla pracovním jazykem.

Article 46

(2) If the goods do not conform with the contract, the buyer may require delivery of substitute goods only if the lack of conformity constitutes a fundamental breach of contract and a request for substitute goods is made either in conjunction with notice given under article 39 or within a reasonable time thereafter.

Článek 46

(2) Jestliže zboží neodpovídá smlouvě, může kupující požadovat dodání náhradního zboží, jen jestliže vadné plnění zakládá podstatné porušení smlouvy a je-li požadavek na dodání náhradního zboží uplatněn buď současně s oznámením učiněným podle článku 39 nebo v přiměřené době poté.

V předcházejících kapitolách pojednávám o vlastnostech, které musí zboží obsahovat, aby bylo zcela bez vad. Přestože je dodání bezvadného zboží jistě preferováno oběma stranami, v praxi se někdy nelze vyhnout situacím, kdy tomu tak nebude. V takovýchto případech tedy vyvstává otázka, jak může kupující nedostatek konformity řešit.

Práva kupujícího při porušení smlouvy prodávajícím jsou upravena v Čl. 45 až 52 CISG. Dle těchto ustanovení může kupující zejména požadovat po prodávajícím plnění jeho povinnosti, tzn. dodání náhradního zboží, odstranění vady, snížení kupní ceny či může odstoupit od smlouvy. Vedle těchto možností může dále kupující požadovat náhradu škody podle Čl. 74 až 77 CISG.

Pro účely této práce se v následující stati budu zabývat výhradně dodáním náhradního zboží dle Čl. 46 odst. 2 CISG. Aplikace tohoto článku předpokládá dodání vadného plnění, jež zakládá podstatné porušení smlouvy a uplatnění požadavku na dodání náhradního zboží, který je učiněn současně s oznámením podle Čl. 39 CISG nebo v přiměřené době poté, maximálně

však do dvou let ode dne, kdy bylo zboží skutečně předáno kupujícímu, ledaže by tato lhůta nebyla v souladu se smluvní záruční lhůtou.

4.1. Podstatné porušení smlouvy

Text Čl. 25 CISG co do jeho anglické textace nevykazuje rozdíly od znění českého textu. Anglická textace je uváděna z toho důvodu, že Úmluva je vyhotovena v šesti oficiálních jazycích, z nichž jsou odvozena ostatní jazyková znění, a lze je proto považovat pouze za nezávazné pomocné prostředky. V případě diskrepancí mezi jednotlivými jazykovými zněními je ovšem anglická textace považována za rozhodující, jelikož nejlépe vyjadřuje záměr Vídeňské konference, a to z důvodu, že právě angličtina byla pracovním jazykem.

Article 25

A breach of contract committed by one of the partie is fundamental if it results in such detriment to the other party as substantially to deprive him of what he is entitled to expect under the contract, unless the party in breach did not foresee and a reasonable person of the same kind in the same circumstances would not have foreseen such a result.

Porušení smlouvy je v Čl. 25 CISG definováno jako podstatné jestliže: *„způsobuje takovou újmu druhé straně, že ji ve značné míře zbavuje toho, co tato strana je oprávněna očekávat podle smlouvy, ledaže strana porušující smlouvu nepředvídala takové důsledky a ani rozumná osoba v tomtéž postavení by je nepředvídala za týchž okolností.“*

Jedná se o jeden ze zásadních konceptů Úmluvy, který určuje, jaká práva z vad má poškozená strana k dispozici.[107] Mezi tato práva se řadí oprávnění strany odstoupit od smlouvy (dokonce bez poskytnutí dodatečného času k plnění), oprávnění kupujícího žádat dodání náhradního zboží a otázka toho, kdo nese nebezpečí škody na věci v případě doručení vadného plnění.[108]

Článek 25 CISG nicméně nestanovuje případy, kdy je podstatné porušení relevantní, spíše představuje nástroj, s jehož pomocí lze rozlišit mezi podstatným a nepodstatným porušením smlouvy. Pokud jde o právní důsledky podstatného porušení, musí být dovozeny z jiných ustanovení Úmluvy nebo dané smlouvy. Proto je třeba zdůraznit, že Čl. 25 CISG nelze

[107] BJÖRKLUND, Andrea. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 334–335.
[108] FERRARI, Franco. *Fundamental breach of Contract Under the UN Sales Convention* [online]. Pace Law School Institute of International Commnercial Law, 19. října 2006 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ferrari14.html>.

aplikovat samostatně, ale vždy ve spojení s dalšími ustanoveními, která předpokládají podstatné porušení jako prerekvizitu jejich aplikace.[109]

Textace daného ustanovení se může zdát velice vágní, nicméně je zde pro to dobrý důvod. Bylo by totiž téměř nemožné vytvořit definici, jež by v sobě zahrnovala veškeré možné situace, při kterých by došlo k podstatnému porušení smlouvy. Bude tak vždy záležet na individuálním posouzení každé situace.[110]

4.1.1. Porušení povinnosti plynoucí ze smlouvy

Nejdůležitější předpoklad konceptu podstatného porušení je porušení povinnosti plynoucí ze smlouvy, Úmluvy, zavedené praxe mezi stranami nebo zvyklostí, na které odkazuje Čl. 9 CISG. V případech, kde se takové porušení nevyskytuje, nelze Čl. 25 CISG aplikovat. Proto se nemůže jednat o podstatné porušení smlouvy v momentu, kdy má strana právo zdržet se plnění svých povinností, např. v situaci, kdy dlužník využije svého práva odepřít plnění, nebo v případech, kdy věřitel neposkytne součinnost, a proto není poté dlužník schopen plnit.[111]

Úmluva nerozlišuje mezi porušením hlavní a vedlejší smluvní povinnosti. Proto i porušení vedlejší povinnosti může být podstatné, pokud je úzce spojeno s předáním zboží nebo pokud strany tuto vedlejší povinnost podrobily ustanovením Úmluvy.[112]

Někteří autoři dovozovali, že je třeba úmyslné porušení smlouvy považovat vždy za podstatné. Tento přístup ovšem nelze považovat za správný vzhledem k tomu, že koncepce podstatného porušení smlouvy byla úmyslně vytvořena jako objektivní koncept, který musí zůstat nezávislý na subjektivním postoji zaujatém stranou porušující smlouvu a na kategoriích, jako jsou nedbalost, zavinění atd.[113]

Hranice podstatného porušení smlouvy nemusí být nezbytně nutně dosažena skrz jedno jediné porušení smluvní povinnosti. Pokud jedna ze stran poruší smluvní povinnost více než jednou, tato porušení mohou v součtu dosáhnout hranice podstatného porušení, pokud budou současně splněny i další podmínky Čl. 25 CISG. [114]

---

[109] Tamtéž

[110] MEYER, Olaf, JANSSEN, André (eds.). *CISG Methodology*. Munich: sellier. european law publisher GmbH, 2009, s. 105.

[111] FERRARI, Franco. *Fundamental breach of Contract Under the UN Sales Convention* [online]. Pace Law School Institute of International Commnercial Law, 19. října 2006 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ferrari14.html>.

[112] Tamtéž.

[113] SCHROETER, Ulrich G. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 427

[114] Tamtéž, s. 427–428.

4.1.2. Způsobení újmy (detriment)

Podstatné porušení smlouvy dále předpokládá, že poškozené straně vznikne újma, která ji ve značné míře zbavuje toho, co je tato strana oprávněna očekávat podle smlouvy. Koncept „újmy“ není vyjádřen v žádném jiném ustanovení Úmluvy a také v ní není nikde definován. Musí být interpretován extenzivně a nelze jej srovnávat s konceptem náhrady škody (*damages*) ve smyslu Čl. 74 CISG. Zahrnuje v sobě veškeré (jak současné, tak budoucí) negativní důsledky jakéhokoli možného porušení smlouvy, nikoli pouze současné či budoucí finanční ztráty.[115] Je stejně tak možné, že smlouva bude podstatně porušena i v případě, kdy nedojde k žádným ztrátám, či budou tyto ztráty v budoucnu pouze možné nebo je vůbec nepředpokládáme.[116] Ve své podstatě tedy znamená, že cíl, který byl sledován poškozenou stranou, byl zmařen.[117]

Z textace Čl. 25 CISG lze dovodit, že rozsah újmy musí být posouzen podle toho, co poškozená strana mohla podle smlouvy očekávat. Je třeba brát v potaz objektivní očekávání, které strana mohla na základě smlouvy mít. Toto je otázka výkladu smlouvy, jež předpokládá nejen posouzení samotného textu smlouvy, ale také zavedené praxe mezi stranami a dalších okolností, které předcházely uzavření smlouvy (např. vyjednávání o obsahu smlouvy).[118]

Interpretace záměru kontraktujících stran bude nejsnadnější v případě, kdy si strany samy ujednají, jaké druhy porušení smlouvy považují za podstatné. Strany by se měly vyhnout vágním pojmům a vždy by měly vysvětlit, proč zrovna to či ono porušení považují za podstatné. Tímto způsobem lze tedy do jisté míry kontrolovat pravděpodobnost toho, zda bude dané porušení smlouvy považováno za podstatné, či nikoli.[119]

---

[115] FERRARI, Franco. *Fundamental breach of Contract Under the UN Sales Convention* [online]. Pace Law School Institute of International Commnercial Law, 19. října 2006 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ferrari14.html>.

[116] SCHROETER, Ulrich G. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 428–429.

[117] ENDERLEIN, Fritz, MASKOW, Dietrich. *International Sales Law United Nation Convention on contracts for the International Sale of Goods Convention on the limitation Period in the International Sale of Goods Article 25* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 9. srpna 2002 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/enderlein-art25.html>.

[118] FERRARI, Franco. *Fundamental breach of Contract Under the UN Sales Convention* [online]. Pace Law School Institute of International Commnercial Law, 19. října 2006 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ferrari14.html>.

[119] BJÖRKLUND, Andrea. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 339.

V situacích, kdy samy nespecifikovaly, jaká porušení lze považovat za podstatná, je třeba důležitost jednotlivých smluvních povinností interpretovat dle pravidel týkajících se výkladu smlouvy, jež jsou stanovena samotnou Úmluvou, zejména potom v Čl. 8.[120]

4.1.3. Předvídatelnost

I v situacích, kdy dojde k porušení smluvní povinnosti, Čl. 25 *in fine* CISG stanoví, že takovéto porušení nebude podstatné, pokud strana, jež povinnost porušila, takovéto porušení nemohla předvídat, a ani rozumná osoba v tomtéž postavení by jej nepředvídala za týchž okolností. Převažujícím názorem v odborné literatuře je, že nedostatek předvídatelnosti je druhem subjektivní okolnosti, která ospravedlňuje stranu porušující smluvní povinnost a zabraňuje druhé straně odstoupit od smlouvy či žádat doručení náhradního zboží.[121] Toto subjektivní kritérium je ovšem doplněno také objektivním v podobě již zmíněné rozumné osoby v obdobném postavení.[122] Otázkou tedy je, zda strana porušující smluvní povinnost mohla toto porušení předvídat, nebo zda ho mohla předvídat rozumná osoba v tomtéž postavení, což by v praxi byl obchodník s rozumnou úrovní znalostí a zkušeností v daném odvětví.[123]

Úmluva ovšem nespecifikuje, jaký okamžik je relevantní pro posouzení předvídatelnosti. Převažujícím názorem je, že zlomovým momentem je uzavření smlouvy, i když existují i názory, že by se měly brát v potaz také informace, které byly mezi stranami komunikovány až po uzavření smlouvy.[124] Autor této práce se ovšem ztotožňuje s většinovým názorem. Povaha podstatného porušení smlouvy je totiž spjata s legitimním očekáváním smluvního plnění tak, jak je ujednáno v době uzavření smlouvy. Pokud bychom přidali relevanci komunikaci, která proběhla až po uzavření smlouvy, umožnili bychom jednostranné modifikování zájmů kontraktačních stran, což by nebylo namístě. Nic ovšem nezabraňuje tomu, aby si strany následně tyto zájmy upravily dohodou.

---

[120] FERRARI, Franco. *Fundamental breach of Contract Under the UN Sales Convention* [online]. Pace Law School Institute of International Commnercial Law, 19. října 2006 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ferrari14.html>.

[121] SCHROETER, Ulrich G. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 430–431.

[122] FERRARI, Franco. *Fundamental breach of Contract Under the UN Sales Convention* [online]. Pace Law School Institute of International Commnercial Law, 19. října 2006 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ferrari14.html>.

[123] BJÖRKLUND, Andrea. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 341.

[124] FERRARI, Franco. *Fundamental breach of Contract Under the UN Sales Convention* [online]. Pace Law School Institute of International Commnercial Law, 19. října 2006 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ferrari14.html>.

4.1.4. Příklady podstatného porušení smlouvy

Navzdory tomu, že případy podstatného porušení musí být posuzovány případ od případu, rozeznáváme několik situací, kdy takové posouzení nebude problematické. Prvním takovým případem bude absolutní nesplnění kontraktační povinnosti. V tomto případě je straně, jež neporušila smlouvu, odepřeno naprosto vše, co mohla od smlouvy očekávat. Naprosté nesplnění povinnosti musí být proto považováno za podstatné porušení ve smyslu Čl. 25 CISG, nehledě na to, zda bylo plnění zmařeno objektivní, nebo subjektivní skutečností. Stejně tak musí být posouzeno i neospravedlnitelné a definitivní odepření plnění.[125]

Dalším z nejčastějších případů porušení smlouvy bude opožděné doručení předmětu koupě, což ovšem ještě samo o sobě nemusí znamenat podstatné porušení smlouvy. Nepatrné zpoždění („*reasonable delay*“) nebude většinou dostačovat k tomu, aby byly naplněny znaky podstatného porušení smlouvy. Strany ovšem mohou využít dva způsoby, kterými toto nepatrné zpoždění klasifikují jako podstatné porušení smlouvy.[126]

První možností je poskytnout prodlévající straně dodatečnou časovou lhůtu k plnění – tzv. *Nachfrist*. Strana poskytující tuto dodatečnou lhůtu může následně od smlouvy odstoupit, pokud nebude ani v ní plněno.[127] Je ovšem třeba zdůraznit, že *Nachfrist* lze uplatnit pouze v případě, kdy nebude plněno. Nemělo by tedy být přípustné ustanovit dodatečnou lhůtu pro náhradní doručení nebo opravu zboží s úmyslem využít následného nesplnění pro odstoupení od smlouvy dle Čl. 49 odst. 1 písm. b) CISG, neboť tento článek výslovně odkazuje pouze na nedodání zboží, ne na jiné možné nápravy vad. [128]

Druhou možností je, že si strany v době uzavření smlouvy jasně ujednaly, že pozdní plnění bude považováno za podstatné porušení smlouvy. Opožděné plnění bude tedy dostatečné k založení podstatného porušení, a to i bez dodatečně určené lhůty k plnění, pokud je ze smlouvy dostatečně jasné, že včasné doručení je pro strany nanejvýš důležité. Včasné doručení musí být pro kupujícího tak významné, že by raději preferoval, aby zboží vůbec neobdržel, než aby mu bylo doručeno pozdě. Tento zájem ovšem musí být prodávajícímu znatelný již při uzavření smlouvy. [129]

---

[125] Tamtéž

[126] BJÖRKLUND, Andrea. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 343.

[127] Tamtéž.

[128] SCHROETER, Ulrich G. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 447.

[129] BJÖRKLUND, Andrea. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 343–344.

Pokud jde o doručení vadného zboží, to může být považováno za podstatné porušení smlouvy pouze v případě, že by druhá strana nemohla být takto vadným zbožím v žádném případě uspokojena, a to ani za současné náhrady škody nebo snížení kupní ceny. Toto je také v souladu se základním principem Úmluvy, podle kterého je setrvání ve smluvním vztahu preferováno před jeho ukončením. Proto může doručení vadného zboží zakládat podstatné porušení smlouvy pouze v případě, že vady nelze odstranit v přiměřené době nebo bez extrémně zvýšeného úsilí dlužníka. Z toho dále vyplývá, že možnost rychlého a snadného odstranění vad vylučuje, aby dané porušení smlouvy bylo považováno za podstatné.[130]

Stejné východisko se uplatní i případě, kde může být vadné zboží dále použito, inkorporováno do dalších produktů nebo prodáno, pokud tak lze učinit bez nepřiměřeně vysokého dodatečného úsilí nebo v rámci obvyklé obchodní činnosti. Toto se také uplatní v případě doručení *aliudu*, pokud kupující nemá zájem na doručení specifického zboží. Dále se tento princip uplatní také pro vady právní, jež jsou uvedeny v Čl. 42 a 43 CISG.[131]

V souvislosti s podstatným porušením smlouvy se vyrojily debaty o tom, zda může prodávající v přiměřeném čase napravit vady buďto doručením náhradního zboží, či jeho opravou, a zda to znamená, že v takovém případě, kdy je možno vady napravit, prozatím k podstatnému porušení nedošlo. Soudy v této souvislosti často uvádějí, že pokud jde o napravitelnou vadu, nemůže to samo o sobě vyvolat podstatné porušení smlouvy, pokud je prodávající schopen ji napravit. Podrobněji se tomuto tématu budu věnovat v kapitole **5.3.**

4.2. Včasné uplatnění požadavku na dodání náhradního zboží

Na základě Čl. 46 odst. 2 CISG musí kupující požádat o doručení náhradního zboží spolu s oznámením dle Čl. 39 CISG nebo v přiměřené době poté.

4.2.1. Požadavek na dodání náhradního zboží uplatněný současně s oznámením dle Čl. 39 CISG

Text Čl. 39 CISG co do jeho anglické textace nevykazuje rozdíly od znění českého textu. Anglická textace je uváděna z toho důvodu, že Úmluva je vyhotovena v šesti oficiálních jazycích, z nichž jsou odvozena ostatní jazyková znění, a lze je proto považovat pouze za nezávazné pomocné prostředky. V případě diskrepancí mezi jednotlivými jazykovými zněními

[130] FERRARI, Franco. *Fundamental breach of Contract Under the UN Sales Convention* [online]. Pace Law School Institute of International Commnercial Law, 19. října 2006 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ferrari14.html>.
[131] Tamtéž.

je ovšem anglická textace považována za rozhodující, jelikož nejlépe vyjadřuje záměr Vídeňské konference, a to z důvodu, že právě angličtina byla pracovním jazykem.

Article 39

(1) The buyer loses the right to rely on a lack of conformity of the goods if he does not give notice to the seller specifying the nature of the lack of conformity within a reasonable time after he has discovered i tor ought to have discovered it.

(2) In any event, the buyer loses the right to rely on a lack of conformity of the goods if he does not give the seller notice thereof at the latest within a period of two years from the date on which the goods were actually handed over to the buyer, unless this time limit is inconsistent with a contractual period of guarantee.

Článek 39

(1) Právo kupujícího z vad zboží zaniká, jestliže kupující neoznámí prodávajícímu povahu těchto vad v přiměřené době poté, kdy je zjistil nebo je měl zjistit.

(2) Právo kupujícího z vad zboží vždy zaniká, jestliže kupující neoznámí prodávajícímu vady zboží nejpozději do dvou let ode dne, kdy zboží bylo skutečně předáno kupujícímu, ledaže tato lhůta není v souladu se smluvní záruční lhůtou.

V prvním případě je požadavek na dodání náhradního zboží vázán k okamžiku, ve kterém kupující informuje prodávajícího o vadách zboží, jež obdržel. Úmluva stanoví, že vady musí kupující oznámit prodávajícímu v přiměřené době poté, co je zjistil, nicméně toto časové období dále nespecifikuje.

Přiměřená doba musí být považována za generální klauzuli, která zavazuje soud ke zkoumání všech okolností daného případu. Těmito okolnostmi bude hlavně povaha zboží. Pokud se bude tedy jednat například o zboží podléhající rychlé zkáze, musí být oznámení učiněno v kratší době než u zboží, které je trvanlivé či nepodléhá rychlé zkáze. Zároveň je třeba také dbát na autonomii vůle stran. Strany si totiž mohou samy určit lhůtu, ve které musí učinit oznámení o vadě.[132]

Rozsah přiměřené doby zůstává stále lehce kontroverzní. Do určité míry se především německy mluvící země přikláněly k extrémně krátkým lhůtám, což zřejmě pramenilo z jejich

[132] FERRARI, Franco. *Tribunale di Vigevano: Specific Aspects of the CISG Uniformly Dealt With* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 12 prosince 2002 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ferrari6.html>.

národních předpisů, které měly rovněž velice krátké lhůty pro oznámení vad. Nicméně zde byly i země jako USA, Francie či Španělsko, jejichž národní předpisy považovaly lhůtu i několika měsíců jako stále přiměřenou, což se projevilo i do interpretace Úmluvy. Následně byla německá literatura a judikatura podrobena kritice zahraničních autorů. V návaznosti na tyto rozpory bylo třeba navrhnout jakýsi kompromis, čehož se ujala prof. Schwenzer, která navrhla lhůtu přibližně jednoho měsíce jakožto hrubý kompromis.[133] Tuto lhůtu nazýváme jako tzv. *noble month*.[134]

V návaznosti na doktrínu *noble month* vyvstala otázka, jak se k tomu postaví hlavně německé soudy se svou poměrně rigidní rozhodovací praxí. Nicméně už zhruba měsíc po publikaci vydal německý Bundesgerichtshof jedno z jeho známějších rozhodnutí, tzv. *mussle-case*, v němž sice soud považoval oznámení vady po šesti týdnech jako opožděné, ale zároveň se přihlásil k výše zmíněné lhůtě jednoho měsíce jako přijatelné a následně byla také akceptována nižšími německými soudy. [135]

Co se týče ostatních evropských jurisdikcí, zdá se, že žádná z nich nemá problém uznávat vytknutí vad, jež bylo učiněno ve lhůtě jednoho měsíce, jako přípustné. Naopak se často objevují situace, kdy je vytknutí učiněno i po několika měsících a stále je uznáno jako včasné. Stejně tak se k jednomu měsíci přiklánějí i rozhodčí tribunály.[136]

Přiměřená doba začíná běžet v okamžiku objevení vady nebo v době, kdy ji kupující objevit měl. V případě zjevné vady to bude obvykle v okamžiku převzetí a prozkoumání zboží. Co se týče latentních vad, okamžikem objevení bude začátek užívání nebo pozdější okamžik, kdy se vada projeví. Pokud kupující objeví vadu ještě před převzetím zboží, počíná přiměřená doba právě v tento moment, tedy ještě před převzetím.[137]

---

[133] SCHWENZER, Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 661–662.

[134] GIRSBERGER, Daniel. *The Time Limits of Article 39 CISG* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 2. listopadu 2006 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/girsberger.html>.

[135] SCHWENZER, Ingeborg. *National Preconceptions that Endanger Uniformity* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 27. května 2008 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/schwenzer3.html#v>.

[136] Tamtéž.

[137] ENDERLEIN, Fritz, MASKOW, Dietrich. *International Sales Law United Nation Convention on contracts for the International Sale of Goods Convention on the limitation Period in the International Sale of Goods Article 39* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 14. srpna 2002 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/enderlein-art39.html#art39-3a>.

4.2.2. Požadavek na dodání náhradního zboží uplatněný v přiměřené době

Text Čl. 49 odst. 2 písm. b) CISG co do jeho anglické textace nevykazuje rozdíly od znění českého textu. Anglická textace je uváděna z toho důvodu, že Úmluva je vyhotovena v šesti oficiálních jazycích, z nichž jsou odvozena ostatní jazyková znění, a lze je proto považovat pouze za nezávazné pomocné prostředky. V případě diskrepancí mezi jednotlivými jazykovými zněními je ovšem anglická textace považována za rozhodující, jelikož nejlépe vyjadřuje záměr Vídeňské konference, a to z důvodu, že právě angličtina byla pracovním jazykem.

Article 49

(2) However, in cases where the seller has delivered the goods, the buyer loses the right to declare the contract avoided enless he does so:

(b) in respect of any breach other than late delivery, within a reasonable period

Článek 49

(2) Jestliže však prodávající dodal zboží, zaniká právo kupujícího odstoupit od smlouvy, ledaže tak učiní:

(b) při jiném porušení povinností než při pozdní dodávce v přiměřené době.

Při určení přiměřené doby musí být brány v potaz zájmy kupujícího i prodávajícího. Na jedné straně musí být kupujícímu poskytnuta dostatečná doba, aby mohl zvážit, která práva z vad bude uplatňovat, a aby se podle toho zachoval. Na druhé straně musí být brán ohled také na právní jistotu prodávajícího. Časový limit pro uplatnění požadavku na dodání náhradního zboží musí být určován stejně jako ten uvedený v Čl. 49 odst. 2 písm. b) CISG, který slouží k odstoupení od smlouvy. I zde bude ovšem také záležet na povaze zboží, daném trhu atd.[138]

Je zřejmě široce akceptováno, že délka přiměřené doby ve smyslu Čl. 49 odst. 2 písm. b) musí být štědřejší než ta v Čl. 39 CISG. Důvod je ten, že rozhodnutí, jestli vypovědět, či nevypovědět smlouvu (v našem případě rozhodnutí, zda požadovat doručení náhradního zboží, či nikoli) je mnohem složitější než prosté oznámení vady. Soudy v této souvislosti judikovaly, že časové období zhruba jednoho měsíce (a někdy i mnohem více) je považováno za přiměřené.

[138] *CISG Advisory Council Opinion No. 21 Delivery of Substitute Goods and Repair under the CISG* [online]. CISG Advisory Council, 4. února 2020 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na < http://cisgac.com/opinion-no-21-/Delivery%20of%20Substitute%20Goods%20and%20Repair%20under%20the%20CISG/>.

Samozřejmě bude ovšem záležet na okolnostech jednotlivých případů. Generalizování této lhůty tedy není úplně na místě.[139]

V případech, kdy má prodávající možnost napravit nesplnění svých povinností dle Čl. 48 odst. 1 CISG, musí být brán v potaz také nezbytný čas pro uplatnění tohoto práva. Pokud kupující postupuje dle Čl. 47 nebo dle Čl. 48 odst. 2 CISG, vyústí to v aplikaci Čl. 49 odst. 2 písm. b) bod (ii) nebo (iii): přiměřená doba začne běžet až po uplynutí lhůty k nápravě. Přiměřená doba může být také prodloužena vzájemnou dohodou stran.[140]

V případě, že kupující nevznese požadavek na dodání náhradního zboží v časovém limitu dle Čl. 49 odst. 2 písm. b), toto právo ztrácí. Právo na snížení ceny zboží a na uplatnění náhrady škody ovšem zůstává nedotčeno.[141]

4.3. Následky uplatnění požadavku na dodání náhradního zboží

Za předpokladu, že jsou splněny všechny podmínky, má kupující právo na výměnu vadného zboží za nové. Prodávající musí dále uhradit úschovu vadného zboží kupujícímu a také dopravu náhradního zboží. V neposlední řadě musí prodávající nahradit kupujícímu jakoukoliv újmu, která mu vznikla v důsledku doručení vadného zboží.[142]

Pokud bude náhradní zboží doručené kupujícímu opět vadné, je nutno tento nedostatek pokládat za nové porušení smlouvy, které může znovu aktivovat práva z vad v Čl. 45 an. CISG. Kupující by měl být znovu podroben notifikační povinnosti dle Čl. 38 an. CISG. Skutečnost, že náhradní doručené zboží je opět vadné, může být elementem, jenž prvotní porušení smlouvy způsobené doručením vadného zboží transformuje na porušení podstatné ve smyslu Čl. 49 odst. 1 písm. a) a umožní tak kupujícímu odstoupit od smlouvy.[143]

I když tak není v Čl. 46 výslovně zmíněno, předpokládá se, že vadné zboží bude vráceno prodávajícímu, čemuž také odpovídá jeho povinnost zboží přijmout. Navrácení zboží bude obvykle v zájmu obou stran. Kupující si většinou nebude chtít ponechat vadné zboží kvůli nákladům na uskladnění nebo jeho zničení. Na druhou stranu může být v zájmu prodávajícího vrácené zboží dále nějakým způsobem zužitkovat. Pokud bude ovšem nemožné vrátit vadné

[139] HUBER, Peter. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 744–745.
[140] Tamtéž, s. 745.
[141] MÜLLER-CHEN, Markus. In SCHWENZER, Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 792–793.
[142] Taméž, s. 750.
[143] HUBER, Peter. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 698.

zboží ve stejném stavu, v jakém je kupující obdržel, ztrácí kupující právo požadovat doručení náhradního zboží na základě Čl. 82 CISG.[144]

V neposlední řadě je otázkou, kam má kupující zboží odeslat. Většina akademiků se shoduje stejně jako judikatura, že se jedná o otázku, která je upravena Úmluvou, nicméně se již neshodují na místě, kam má být zboží odesláno zpět. Část autorů tvrdí, že má být zboží odesláno zpět prodávajícímu. Jiní zastávají názor, že má být zboží ponecháno v místě doručení a následně bude na prodávajícím, aby jej dopravil zpět.[145] Osobně se kloním, do jisté míry určitě ovlivněn českou úpravou, k první možnosti. Z mého pohledu dochází pouze k obrácení původní smlouvy. Navíc odeslání zboží zpět prodávajícímu není nikterak na újmu kupujícímu, neboť veškeré náklady nese prodávající.

[144] *CISG Advisory Council Opinion No. 21 Delivery of Substitute Goods and Repair under the CISG* [online]. CISG Advisory Council, 4. února 2020 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na < http://cisgac.com/opinion-no-21-/Delivery%20of%20Substitute%20Goods%20and%20Repair%20under%20the%20CISG/>.
[145] Tamtéž, s. 26–27.

5. *Right to cure* dle Čl. 48 CISG

Úmluva obsahuje 3 ustanovení, která se týkají práva prodávajícího napravit jeho porušení smlouvy – tzv. *right to cure.* Jedná se o ustanovení Čl. 34, 37 a 48 CISG. První dva z těchto zmíněných článků upravují situace, kdy prodávající plnil předčasně a vadně a má zájem své vadné plnění napravit před dovršením stanovené doby plnění. Článek 48 CISG upravuje právo prodávajícího k nápravě porušení smlouvy, které nastalo až po termínu, který byl stanoven k plnění.[146]

Pravidlo obsažené v Čl. 48 odst. 1 CISG zanechává prodávajícího v tak trochu nejisté pozici. Vyjma případů, ve kterých kupující oznámí vadu zboží a spolu s ní uplatní nárok na doručení náhradního zboží nebo na jeho opravu, prodávající zpočátku neví, zda je kupující ochoten akceptovat následné plnění nebo zda si přeje odstoupit od smlouvy nebo spoléhá na to, že jakákoliv náprava vady je nepřiměřená (*unreasonable inconvenience)* ve smyslu Čl. 48 odst. 1 CISG. Proto úmluva obsahuje Čl. 48 odst. 2 až 4 CISG, který by měl pomoci prodávajícímu tuto nejistotu odstranit. Základním principem je, že pokud si kupující přeje odmítnout nabídku prodávajícího napravit vady ve stanovené době, musí toto bezodkladně namítnout. Na druhou stranu, pokud kupující nebude na výzvu v Čl. 48 odst. 2 CISG reagovat, bude se toto mlčení považovat za souhlas.[147]

5.1. Čl. 48 odst. 1 CISG

Text Čl. 48 odst. 1 CISG co do jeho anglické textace nevykazuje rozdíly od znění českého textu. Anglická textace je uváděna z toho důvodu, že Úmluva je vyhotovena v šesti oficiálních jazycích, z nichž jsou odvozena ostatní jazyková znění, a lze je proto považovat pouze za nezávazné pomocné prostředky. V případě diskrepancí mezi jednotlivými jazykovými zněními je ovšem anglická textace považována za rozhodující, jelikož nejlépe vyjadřuje záměr Vídeňské konference, a to z důvodu, že právě angličtina byla pracovním jazykem.

Article 48

(1) Subject to article 49, the seller may, even after the dat efor delivery, remedy at his own expense any failure to perform his obligation, if he can do so without unreasonable

[146] HUBER, Peter. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 712.
[147] MÜLLER-CHEN, Markus. In SCHWENZER, Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 764.

dealy and without causing the buyer unreasonable inconvenience or uncertainty of reimbursement by the seller of expenses advanced by the buyer. However, the buyer retains any right to claim damages as provided for in this Convention

Článek 48

(1) S výhradou článku 49 prodávající může i po stanovené lhůtě pro dodání zboží odstranit na své náklady jakékoliv nesplnění svých povinností, jestliže tak může učinit bez nepřiměřeného odkladu a nezpůsobí tím kupujícímu nepřiměřené obtíže nebo pochybnosti, že kupující nebude muset uhradit náklady vynaložené prodávajícím. Nárok kupujícího na náhradu škody podle této Úmluvy zůstává však zachován.

Za splnění určitých předpokladů dává Čl. 48 odst. 1 CSIG prodávajícímu právo napravit (na jeho vlastní účet) jakékoliv porušení smlouvy, které zapříčinil. V praxi se bude jednat ovšem hlavně o dodání nekonformního zboží. Toto právo prodávajícího je podmíněno požadavky přiměřenosti (*reasonableness*). Prodávající musí být schopen vadu napravit bez nepřiměřeného odkladu a tak, aby nezapříčinil kupujícímu nepřiměřené obtíže nebo pochybnosti, že kupující nebude muset uhradit náklady vynaložené prodávajícím.[148] Poslední podmínkou je, že prodávající musí nápravu učinit ještě před tím, než kupující odstoupí od smlouvy.[149] Netřeba také dodávat, že Čl. 48 odst. 1 CISG předpokládá, že plnění musí být napravitelné.[150]

5.1.1. Napravení bez nepřiměřeného odkladu

Mezi akademiky bylo často argumentováno, že přiměřený čas ve smyslu Čl. 48 odst. 1 CISG musí být určen podle standardu, který je používám pro *Nachfrist* dle Čl. 47 odst. 1 CISG. Tento přístup ovšem nebere ohled na rozdílnou funkci zmíněných dvou lhůt. Článek 47 odst. 1 CISG zavazuje kupujícího a poskytuje ochranu prodávajícímu tím, že mu dává dodatečný čas ke splnění jeho povinnosti. Na druhé straně Čl. 48 odst. 1CISG chrání kupujícího. Jelikož se obě lhůty vztahují k jiným účelům, nelze očekávat, že by jejich délka měla být stejná. Nepřiměřený odklad dle Čl. 48 odst. 1 CISG by měl být posuzován podle toho, že se kupující

[148] HUBER, Petr, MULLIS, Alastair. *The CISG, A New Texbook for Students and Practitioners*. Munich: sellier. european law Publisher, 2007, s. 218.
[149] UN SECRETARIAT. Secretariat's Commentary – Guide to CISG. UN Secretariat, 2006. Dostupné na <http://www.cisg-online.ch/index.cfm?pageID=644>
[150] HUBER, Petr, MULLIS, Alastair. *The CISG, A New Texbook for Students and Practitioners*. Munich: sellier. european law Publisher, 2007, s. 218.

dostane po uběhnutí určitého času do situace, ve které po něm není možno rozumně požadovat, aby plnění od prodávajícího ještě přijal. Otázkou tedy je, zda by v okamžiku, kdy by prodávající napravil vadu, kupující utrpěl takovou újmu, která by ho ve značné míře zbavovala toho, co by byl oprávněn očekávat podle smlouvy, a to z důvodu nepřiměřeného odkladu. Vzhledem k tomu musí být brány v potaz hlavně individuální okolnosti každého případu. Nepřiměřený odklad lze předpokládat v případech, kdy je kladen velký důraz na určitý časový okamžik a náprava vady by přišla až po něm. Například: Kupující si objednal zboží, které by měl obdržet 1. května, toto zboží musí následně předat svým zákazníkům, jiné užití pro ně nemá. I když okamžik prvotního doručení zboží není důležitý, náprava vady by způsobila nepřiměřený odklad, pokud by nebyla provedena před předáním zboží zákazníkům kupujícího.[151]

5.1.2. Způsobení nepřiměřených obtíží

Prodávající dále není oprávněn využít práva na nápravu vad, pokud by tím zapříčinil kupujícímu nepřiměřené obtíže. Obecně je třeba chápat termín „nepřiměřené obtíže“ ve stejném smyslu jako v Čl. 37 CISG. Případy nepřiměřených obtíží se objevují zejména tam, kde náprava vad způsobuje pozastavení nebo narušení výrobního procesu kupujícího. Dále se nepřiměřené obtíže objevují i v případech, ve kterých kupující ztratil důvěru ve schopnost nebo ochotu prodávajícího vady napravit. Nicméně tato ztráta důvěry musí být sama o sobě důvodná, jinak by bylo možné obejít požadavek přiměřenosti v Čl. 48 CISG. Proto se při zkoumání, zda byla důvěra ztracena, nepřihlíží k pohledu kupujícího, ale bude rozhodující pohled třetí rozumné osoby ve stejné situaci. Na nepřiměřené obtíže nelze usuzovat pouze z faktu, že by náprava samotným kupujícím nebo třetí stranou působila kupujícímu menší zátěž. Stejně tak první neúspěšný pokus prodávajícího o nápravu ještě sám o sobě nelze považovat za rozpor s požadavkem přiměřenosti v Čl. 48 CISG.[152]

5.1.3. Pochybnosti o uhrazení nákladů

Konečně prodávající nebude moci napravit vady jeho plnění, pokud by tím způsobil pochybnosti, že kupující nebude muset uhradit náklady vynaložené prodávajícím. Je třeba

[151] *CISG Advisory Council Opinion No. 21 Delivery of Substitute Goods and Repair under the CISG* [online]. CISG Advisory Council, 4. února 2020 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na < http://cisgac.com/opinion-no-21-/Delivery%20of%20Substitute%20Goods%20and%20Repair%20under%20the%20CISG/>.
[152] Tamtéž, s. 35.

zdůraznit, že prodávající musí nést veškeré náklady vedoucí k nápravě jeho vadného plnění naprosto sám.[153]

Dále je prodávající povinen nahradit kupujícímu jakékoliv náklady, které mu mohou vzniknout v souvislosti se snahou prodávajícího napravit vady. To zahrnuje situace, kdy bude muset kupující spolupracovat za účelem umožnit prodávajícímu vady napravit, nebo případy, kdy kupující utrží ztráty v důsledku narušení své obchodní činnosti snahou prodávajícího napravit vadu. Právo žádat tyto náhrady by mělo pramenit přímo z Čl. 48 odst. 1 CISG, nehledě na skutečnosti, že na ně má kupující nárok i z důvodu jiných ustanovení Úmluvy.[154]

5.1.4. Vztah *right to cure* k nároku na náhradu škody

Článek 48 odst. 1 CISG ve své druhé větě uvádí, že aplikace *right to cure* nemá vliv na nárok na náhradu škody dle Úmluvy. V této souvislosti by měly být zmíněny dvě věci. Zaprvé tento článek sám o sobě nepředstavuje právní základ pro uplatňování nároku na náhradu škody, ale pouze říká, že ji nijak nevylučuje. Kupující bude tedy moci uplatnit nárok na náhradu škody pouze v případě, pokud pro něj budou splněny obecné předpoklady. Zadruhé Čl. 48 odst. 1 CISG odkazuje pouze na náhradu škody, jež pramení z původního porušení smlouvy, které nemůže být napraveno prodávajícím. Pokud je například zboží doručeno dva týdny po termínu, kupující může – pokud jsou splněny předpoklady v Čl. 45, 74 an. CISG – uplatňovat náhradu škody za jakoukoliv ztrátu zisku za dobu, kdy kupující nemohl zboží užívat. To samé by platilo i v případě, že by zboží bylo doručeno včas, ovšem by trpělo vadou, jejíž odstranění by prodávajícímu trvalo další dva týdny. V druhém případě by náhrada škody mohla být požadována za ztrátu zisku, jež byla utržena za dobu opravy zboží, nikoliv však za rozdílnou hodnotu mezi vadným zbožím a zbožím, které by bylo v okamžiku dodání konformní.[155]

5.1.5. Následky uplatnění Čl. 48 odst. 1 CISG

Efektivní náprava dle Čl. 48 odst. 1CISG má za následek, že zde již není (vadné) nesplnění závazku. Kupující proto ztrácí práva dle Čl. 45 CISG, s výjimkou nároku na náhradu škody dle věty druhé Čl. 48 odst. 1 CISG. Pokud je náprava vad účinná pouze částečně v tom smyslu, že zmírňuje některé vady do té míry, že porušení smlouvy již není podstatné, může to mít za následek zánik jen některých práv z vad (např. odstoupení od smlouvy), ale ne všech. Je třeba

[153] Tamtéž.
[154] HUBER, Peter. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 715–716.
[155] HUBER, Petr, MULLIS, Alastair. *The CISG, A New Texbook for Students and Practitioners*. Munich: sellier. european law Publisher, 2007, s. 220.

nezapomínat, že ještě před efektivní nápravou vad jsou práva z vad kupujícího pozastavena, pokud prodávající nabídne nápravu a splní všechny požadavky v Čl. 48 odst. 1 CISG. Kupující bude moci svých práv z vad opět využít v momentu, kdy uběhne přiměřená doba pro uplatnění *righ to cure.*[156]

5.2. Čl. 48 odst. 2 až 4 CISG

Text Čl. 48 odst. 2–4 CISG co do jeho anglické textace nevykazuje rozdíly od znění českého textu. Anglická textace je uváděna z toho důvodu, že Úmluva je vyhotovena v šesti oficiálních jazycích, z nichž jsou odvozena ostatní jazyková znění, a lze je proto považovat pouze za nezávazné pomocné prostředky. V případě diskrepancí mezi jednotlivými jazykovými zněními je ovšem anglická textace považována za rozhodující, jelikož nejlépe vyjadřuje záměr Vídeňské konference, a to z důvodu, že právě angličtina byla pracovním jazykem.

Article 48

(2) If the seller requests the buyer to make known whether he will accep performance and the buyer does not comply with the reqeuest within a reasonable time, the seller may perform within the time indicated in his request. The buyer may not, during that period of time, resort to any remedy which is inconsistent with performance by the seller.

(3) A notice by the seller that he will perform within a specified period of time is assumed to include a request, under the preceeding paragraph, that the buyer make known his decision.

(4) A request or notice by the seller under paragraph (2) or (3) of this article is not effective unless received by the buyer.

Článek 48

(2) Jestliže prodávající požádá kupujícího, aby mu oznámil, zda přijme plnění, a kupující této žádosti v přiměřené lhůtě nevyhoví, může prodávající poskytnout plnění ve lhůtě, kterou stanovil ve své žádost. Kupující nemůže během této lhůty uplatnit nový nárok, který je neslučitelný s plněním závazku prodávajícím.

[156] HUBER, Peter. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 716.

(3) Zpráva prodávajícího, že poskytne plnění v určité lhůtě, se považuje za žádost ve smyslu předchozího odstavce, aby kupující oznámil své rozhodnutí.

(4) Žádost nebo oznámení podle odstavce 2 nebo 3 tohoto článku je účinná, jen když ji kupující obdrží.

Prodávající, který je ochoten napravit vadu zboží, nebude většinou vědět, zda je kupující připraven jeho nabídku přijmout, nebo ji naopak odmítnout[157] či využít svého práva odstoupit od smlouvy dle Čl. 49 CISG.[158] Proto dává Čl. 48 odst. 2 až 4 CISG prodávajícímu šanci vyjasnit situaci tím, že kontaktuje kupujícího. Prodávající musí dát kupujícímu najevo, že je ochoten napravit vadu zboží během jasně určené doby, a požádat ho, aby mu sdělil, zda náhradní plnění přijme. Pokud kupující neodpoví v přiměřené lhůtě nebo pokud akceptuje nabídku prodávajícího, prodávající bude mít *right to cure* bez ohledu na to, zda splňuje požadavky v Čl. 48 odst. 1 CISG. Na druhou stranu, pokud kupující takovou nabídku odmítne v přiměřené době, Čl. 48 odst. 2 CISG nebude mít žádný vliv na existenci na *right to cure.* Zda takové právo bude prodávajícímu náležet, záleží na tom, zda budou splněna obecná kritéria Čl. 48 odst. 1 CISG.[159]

Článek 48 odst. 2 CISG vyžaduje, aby prodávající požádal kupujícího, aby mu dal najevo, zda přijme plnění, které má napravit vadu v přiměřeném čase. Proto musí jeho žádost obsahovat tři věci: zaprvé jeho ochotu vadu napravit, dále určitý čas, ve kterém tak hodlá učinit, a nakonec požádat kupujícího, aby mu sdělil své rozhodnutí. Nikterak ovšem nevadí, pokud doba určená prodávajícím k nápravě vady je, či není dostatečné dlouhá, aby mohla být považována za přiměřenou ve smyslu Čl. 48 odst. 1 CISG. V situaci, kdy by ji kupující považoval za příliš dlouhou, může jednoduše odmítnout nabídku prodávajícího a znemožnit mu tak uplatnit Čl. 48 odst. 2 CISG. Takové odmítnutí ovšem opět nemá vliv na *righ to cure*, které by prodávající měl dle Čl. 48 odst. 1 CISG.[160]

Právo dle Čl. 48 odst. 2 CISG může být uplatněno pouze v případě, že kupující neoznámí v přiměřené době, zda plnění přijímá, či ne. V praxi to bude často znamenat, že kupující musí namítnout, že si nepřeje, aby prodávající své *right to cure* uplatnil. Musí tak učinit v přiměřené době, které by měla být zřejmě kratšího charakteru. Dále pouhý fakt, že kupující poskytl

[157] HUBER, Peter. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 717.
[158] HUBER, Petr, MULLIS, Alastair. *The CISG, A New Texbook for Students and Practitioners*. Munich: sellier. european law Publisher, 2007, s. 220.
[159] HUBER, Peter. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 717.
[160] Tamtéž, s. 717-718.

prodávajícímu *Nachfrist* ještě před tím, než mu prodávající zaslal žádost dle Čl. 48 odst. 2 CISG neznamená, že je kupující zbaven povinnosti uplatnit námitku dle tohoto článku. To samé by mělo platit i v případě, kdy kupující zkombinuje *Nachfrist* s podmíněným odstoupením od smlouvy pro případ, že prodávající neposkytne plnění v dodatečné době. Naopak pokud kupující bude reagovat na požadavek prodávajícího tím, že mu určí kratší dobu k nápravě vady dle Čl. 47 CISG, bude se to považovat za námitku ve smyslu Čl. 48 odst. 2 CISG.[161]

Pokud kupující akceptuje nabídku prodávajícího, je jí okamžitě vázán. Pokud nabídku odmítne během přiměřené doby, může uplatnit svá ostatní práva dle Čl. 45 odst. 1 CISG s výjimkou Čl. 48 CISG. Pokud kupující neodpoví na žádost prodávajícího v přiměřené době, nebo pokud mlčí, je prodávající oprávněn poskytnout náhradní plnění v přiměřené době, kterou sám stanovil, a to i v případě, že by nebyly splněny požadavky v Čl. 48 odst. 1 CSIG. Během této doby není kupující oprávněn uplatnit jiná práva z vad, jež by se neshodovala s náhradním plněním dle Čl. 48 CISG. Pokud ovšem prodávající selže a v přiměřené době nenapraví vady zboží, kupující nabývá zpět volnost a možnost uplatnit všechna práva z vad, ke kterým je oprávněn dle Čl. 45 odst. 1 CISG.[162]

Dále není nezbytně nutné, aby prodávající výslovně požádal kupujícího, aby se vyjádřil, zda přijme náhradní plnění. Na základě Čl. 48 odst. 3 CISG je nevyvratitelně předpokládáno, že již samotné oznámení o tom, že je prodávající ochoten napravit vady zboží v přiměřené době, v sobě obsahuje žádost dle Čl. 48 odst. 2 CISG. Právní důsledky jsou v tomto případě stejné jako v případě, kdy by prodávající výslovně požádal kupujícího o odpověď. [163]

Žádost podle Čl. 48 odst. 2 CISG nebo zpráva dle Čl. 48 odst. 3 CISG jsou na základě Čl. 48 odst. 3 CISG účinné pouze tehdy, pokud dojdou kupujícímu. Toto vyjasnění bylo nutné v souvislosti s Čl. 27 CISG. Lhůta, ve které musí kupující učinit výhradu, proto počíná v okamžiku, kdy mu dojde výše zmíněná zpráva či žádost. Pokud by tedy byla komunikace mezi stranami během přenosu jakkoliv zkreslena, kupující by byl vázán pouze tím, co k němu došlo. Prodávající v tomto případě nese důkazní břemeno ohledně toho, co kupujícímu komunikoval a zda mu vše došlo.[164]

[161] Tamtéž, s. 718.
[162] MÜLLER-CHEN, Markus. In SCHWENZER, Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 773.
[163] Tamtéž.
[164] Tamtéž, s. 774.

Pokud prodávající efektivně napraví vady, následek bude stejný jako u Čl. 48 odst. 1 CISG. Kupující tedy ztrácí práva z vad kromě možnosti požadovat náhradu škody, jež je zahrnuta pod výjimku v Čl. 48 odst. 1 CISG.[165]

5.3. Vztah práva na odstoupení od smlouvy a *right to cure*

Jedním z nejdiskutovanějších výkladových problémů Úmluvy je bezpochyby také vztah Čl. 48 a Čl. 49 CISG. Interakce mezi *right to cure* prodávajícího a právem kupujícího na odstoupení od smlouvy mohou vést k problémům, pokud je *right to cure* založeno na Čl. 48 odst. 1 CISG, nikoli však pokud bude založeno na Čl. 48 odst. 2 CISG. Pokud kupující – ať už výslovně nebo mlčky – akceptoval nabídku prodávajícího dle Čl. 48 odst. 2 CISG, *right to cure* prodávajícího bude mít přednost před právem kupujícího na odstoupení od smlouvy. Toto pramení jednak z dohody, kterou strany uzavřely, a také z druhé věty Čl. 48 odst. 2 CISG, jež stanoví, že během doby, která je dána prodávajícímu k nápravě vad jeho plnění, kupující nemůže užít jakákoliv práva z vad, která by byla neslučitelná s nápravou, kterou má prodávající poskytnout.[166]

Pokud zde ovšem není žádná dohoda mezi prodávajícím a kupujícím ve smyslu Čl. 48 odst. 2 CISG, *right to cure* prodávajícího může pramenit pouze z Čl. 48 odst. 1 CISG. Zásadní význam v tomto případě bude mít rezervace, která je učiněna ve prospěch Čl. 49 CISG. Na první pohled se tato výhrada zdá být jasná: *right to cure* může být aplikováno pouze s výhradou Čl. 49 CISG, takže právo kupujícího na odstoupení od smlouvy má přednost před právem prodávajícího napravit vady zboží, které kupujícímu dodal. Jsou-li poté předpoklady Čl. 49 CISG splněny, kupující může odstoupit od smlouvy. Toto ovšem ani zdaleka neřeší náš problém a pouze jej posouvá k interpretaci Čl. 49 CISG. Nyní je třeba rozhodnout, zda pro posouzení toho, jestli se jedná o podstatné porušení pro účely Čl. 49 CISG a Čl. 25 CISG, musí být brána v potaz schopnost prodávajícího napravit vady zboží, jež předal kupujícímu.[167]

K lepšímu pochopení vztahu mezi právem na odstoupení od smlouvy a *right to cure* je třeba se také podívat na legislativní historii Čl. 48 CISG. Historie tohoto článku je plná tenze. Originární draft textu byl podroben hned několika změnám, neboť bylo nesmírně obtížné najít

[165] HUBER, Peter. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 720.
[166] HUBER, Petr, MULLIS, Alastair. *The CISG, A New Texbook for Students and Practitioners*. Munich: sellier. european law Publisher, 2007, s. 221.
[167] Tamtéž, s. 221–222.

shodu mezi delegáty ohledně toho, jak správně nastavit balanc mezi právy prodávajícího a kupujícího, jež se vztahovala k možnosti napravit vady zboží.[168]

Protějškem dnešního znění Čl. 48 je Čl. 44 Draft Convention 1978. Jednou z kritik tohoto původního článku bylo, že jeho textace neposkytovala rovnováhu mezi zájmy prodávajícího a kupujícího, a to z toho důvodu, že umožňovala kupujícímu bez dalšího odstoupit od smlouvy v případě podstatného porušení smlouvy a zamezovala prodávajícímu tuto možnost napravit. S tímto pohledem nesouhlasilo například Německo, které svůj postup odůvodňovalo kupříkladu tím, že pokud prodávající doručí ve sjednaný den určené zboží a následně se při prohlídce ukáže, že je toto zboží nekonformní, nemělo by to být považováno za podstatné porušení smlouvy a kupující by neměl mít možnost odstoupit od smlouvy, pokud by prodávající byl schopen nekonformitu zboží napravit v přiměřené době. Tomuto německému přístupu ovšem oponovala Velká Británie, které podotkla, že by se v úvahu měl brát také případ, kdy prodávající doručí zboží, jež bude ve všech aspektech vadné a v žádném případě nenaplní očekávání kupujícího, což zapříčiní ztrátu důvěry ve schopnost prodávajícího vady napravit. Podle Velké Británie by tedy v této situaci měl mít kupující možnost od smlouvy odstoupit. Po dlouhých debatách týkajících se každé možné perspektivy tohoto problému se došlo k alternativní textaci, jež byla předložena delegaci a následně schválena – dnešní podoba Čl. 48 CISG. Nicméně ani toto nevedlo k ukončení debat o tom, zda by *right to cure* mělo mít přednost před právem na odstoupení od smlouvy, nebo naopak. Řecká delegace dokonce předložila navrhovaný dodatek v době hlasování, který zněl takto:

„Subject to article 45 [which became CISG article 49] at the beginning of the new paragraph 1of article 44 [which became CISG article 48] should be understood as meaning: Subject to the contract not having been declared avoided in accordance with article 45 [which became CISG article 49].“

Tento návrh byl podpořen některými delegacemi, které souhlasily s tím, že nynější znění je otevřeno celé řadě různých interpretací. Nicméně podpora byla omezená a nynější text Čl. 48 CISG byl inkorporován do Úmluvy nepozměněn.[169]

Převažující názor v dnešní době jak v judikatuře, tak také mezi akademiky je ten, že schopnost napravit vady zboží musí být brána v potaz jako obecné pravidlo při stanovování toho, zda se jedná o podstatné porušení smlouvy, nebo nikoliv. Proto jakákoliv vada, která může

[168] SINGH, Lachmi. *United Nations Convention on Contracts for the international Sale of Goods (1980) [CISG]: An exaination of the buyer's right to avoid the contract and its effect on different sector of the (product) market* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 24. února 2006 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/singh.html#iii>.
[169] Tamtéž.

být napravena dle Čl. 48 odst. 1 CISG, nebude většinou považována za podstatné porušení smlouvy dle Čl. 49 a 25 CISG, pokud prodávající neodmítne vadu napravit nebo při nápravě selže. Výjimkou z této premisy budou situace, ve kterých má kupující legitimní zájem na tom, aby mohl od smlouvy okamžitě odstoupit. V těchto případech by porušení smlouvy mělo být považováno za podstatné bez ohledu na to, zda je zde možnost jej napravit.[170]

Legitimní zájem na okamžitém odstoupení od smlouvy může mezi stranami pramenit ze závažnosti porušení smlouvy. Proto bude takový zájem zejména v situacích, ve kterých budou základy důvěry mezi stranami zničeny následkem porušení smlouvy prodávajícím. Stejně tak může legitimní zájem kupujícího na okamžitém odstoupení od smlouvy vyvstat ze smluvního závazku nebo obchodního pozadí (*commercial background)* daného případu. Proto v případech, kdy je pro stranu extrémně důležité, aby bylo zboží dodáno včas, bude jakékoliv zpoždění opravňovat kupujícího k odstoupení od smlouvy. Důraz na včasnost dodání nemusí plynout pouze z výslovného ujednání stran, ale také z obchodního pozadí transakce. Čas bude například hrát svou roli ve většině prodejů komodit založených na základě CIF (Incoterms) nebo FOB (Incoterms), kde prodávající a kupující nakládají převážně s dokumenty a platby provádějí pomocí akreditivu. V těchto případech bude z obchodního pozadí transakce vyplývat, že je kladen důraz na čas doručení a na právní jistotu, takže prodávající nebude mít *right to cure* po tom, co propásl smluvený čas plnění.[171]

Osobně se mohu ztotožnit s většinovým přístupem popsaným výše. Mám za to, že by prodávajícímu měla být poskytnuta přiměřené doba, ve které by mohl napravit nekonformitu jím doručeného zboží bez toho, aniž by kupujícímu bylo umožněno odstoupit od smlouvy. Tento přístup dle mého koresponduje s historickým vývojem Čl. 48 CISG a také se základním principem Úmluvy – *favor contractus.* Za správnou pokládám ale také možnost kupujícího odstoupit od smlouvy v případě, že prokáže legitimní zájem, což může být případ fixních kontraktů. Zde by nemělo smysl kupujícího držet v závazku s prodávajícím, pokud by mu tím mohla být způsobena újma.

Zbývající otázkou je, zdali se od sebe budou lišit případy, kdy kupující odstoupí od smlouvy ještě před tím, než mu prodávající nabídne vady napravit dle Čl. 48 CISG, nebo naopak. V zásadě pak převažuje názor, že nikoliv. Pokud kupující odstoupí od smlouvy bez toho, aniž by počkal na reakci prodávajícího na jeho porušení smlouvy, bude vše záležet na tom, zda je odstoupení dle Čl. 49 CISG opodstatněné. Nicméně požadavky tohoto článku budou

[170] HUBER, Peter. In KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, s. 727–728.
[171] Tamtéž, s. 728.

splněny jen v případě, pokud kupující měl legitimní zájem na okamžitém odstoupení od smlouvy. Pokud zde takový zájem nebyl, bude se jednat o podstatné porušení pouze v případě, že pokus o nápravu vad selhal. Prodávající proto dostane šanci napravit vady zboží bez ohledu na to, zda takovou nápravu nabídl před tím, než kupující deklaroval odstoupení od smlouvy, nebo až potom. I zde bude znovu nejpodstatnější otázka, jestli jsou naplněna kritéria Čl. 49 CISG. Pokud ano (protože má kupující legitimní zájem na odstoupení od smlouvy), je právo na odstoupení dáno. Podle rezervace učiněné v Čl. 48 odst. 1 CISG ve prospěch Čl. 49 CISG bude mít v tomto případě odstoupení od smlouvy přednost před *right to cure*. Textace ani historie rezervace v Čl. 48 odst. 1 CISG totiž nenasvědčuje tomu závěru, že by vše záleželo na tom, zda kupující odstoupí od smlouvy ještě před tím, než prodávající nabídne vadu napravit.[172]

Ke konci musí být vyzdviženo, že tyto dogmatické problémy ve vztahu mezi *right to cure* a odstoupením od smlouvy se v prvé řadě vyskytují hlavně v situacích, kdy spolu strany dostatečně nekomunikují a nekooperují. Otázka priority mezi těmito dvěma právy nevyvstává, když prodávající nabídne nápravu dle Čl. 48 odst. 2 až 3 CISG v návaznosti na oznámení kupujícího o vadě. V tomto případě je totiž kupující nucen uvést, zda si přeje akceptovat nabídku prodávajícího, nebo vypovědět smlouvu, a tak odstranit nejistotu.[173]

[172] HUBER, Petr, MULLIS, Alastair. *The CISG, A New Texbook for Students and Practitioners*. Munich: sellier. european law Publisher, 2007, s. 224–225.
[173] MÜLLER-CHEN, Markus. In SCHWENZER, Ingeborg. In SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 769.

Závěr

Cílem této práce bylo podrobně popsat mechanismus dodání náhradního zboží se zaměřením na netradiční pojetí vady, kterým může být pouhé podezření, a dále možnost prodávajícího napravit jeho vadné plnění pomocí *right to cure*. Autor si v rámci této práce kladl dvě výzkumné otázky.

První z nich byla otázka, zda může být pouhé podezření považováno za vadu zboží. Autor zde po prozkoumání dostupné literatury a judikatury dochází k závěru, že pouhé podezření může skutečně založit nekonformitu zboží. Mezi odbornou veřejností panuje obecná shoda, že podezření může vyvolat vadu zejména u produktů určených ke konzumaci. Situace u ostatního zboží už ovšem není odbornou literaturou rozsáhle pokryta. Výjimku zde tvoří článek prof. Schwenzer, která uvádí, že podezření bude mít za následek vadu i u jiného zboží než toho určeného ke konzumaci. Paní profesorka říká, že všechna podezření, která negativně ovlivňují tržní hodnotu zboží, jsou vadou, a to bez ohledu na to, jak opodstatněné toto podezření je. S tímto závěrem autor souhlasí jen do omezené míry. Podezření by skutečně mělo být považováno za vadu, nicméně kritérium nastavené paní profesorkou se zdá být nepřiměřeně přísné. Autor má za to, že přijatelnějším řešením by byla situace, kdy by prodávající odpovídal za vadu pouze v případě, že by nebyl schopen podezření ohledně konformity svého zboží vyvrátit v přiměřené době. Tento přístup by měl prodávajícího ochránit proti šikanóznímu jednání, jehož by se mohl dopustit naprosto každý už jen tím, že by vypustil naprosto nepodloženou fámu ohledně kvality zboží prodávajícího.

Druhou výzkumnou otázkou bylo, zda má *right to cure* prodávajícího přednost před právem kupujícího na odstoupení od smlouvy, respektive jaký je vzájemný vztah mezi těmito dvěma právy. V rámci této otázky nelze jednoznačně říct, že jedno právo má být upřednostněno před druhým a jejich poměr bude vždy záležet na konkrétní situaci a okolnostech daného případu. V obecné rovině by měl prodávající mít možnost napravit své porušení smlouvy, pokud je to možné, aniž by kupujícímu bylo umožněno od této smlouvy odstoupit během lhůty, kterou má prodávající k nápravě. Tato základní premisa bude ovšem prolomena v případě, kdy má kupující legitimní zájem na odstoupení od smlouvy, a to například v případě fixních závazků. V takové situaci by nemělo být bráněno kupujícímu využít svého práva na odstoupení, i když by prodávající mohl svou vadu napravit.

V situaci, kdy kupující odstoupí od smlouvy, aniž by počkal na reakci prodávajícího na jeho porušení smlouvy, bude vše záležet na tom, zda je odstoupení dle Čl. 49 CISG opodstatněné, respektive zda je dán legitimní zájem na tomto odstoupení. Pokud zde takový

zájem nebyl, bude se jednat o podstatné porušení pouze v případě, že pokus o nápravu vad selhal. Prodávající proto dostane šanci napravit vady zboží bez ohledu na to, zda takovou nápravu nabídl před tím, než kupující deklaroval odstoupení od smlouvy, nebo až potom. V případě, že kupující bude chtít odstoupit od smlouvy až poté, co mu prodávající nabídl nápravu, bude opět záležet na tom, zda jsou naplněna kritéria Čl. 49 CISG, přesněji zda má kupující legitimní zájem na tomto odstoupení. Pokud ano, je právo na odstoupení dáno. Podle rezervace učiněné v Čl. 48 odst. 1 CISG ve prospěch Čl. 49 CISG bude mít v tomto případě odstoupení od smlouvy přednost před *right to cure*.

Autor považuje za největší přínos této práce zejména shrnutí dosavadního náhledu na podezření jako možné příčiny nekonformity zboží. Tato problematika nepředstavuje v českém ani světovém právním prostředí příliš hojně diskutované téma, ačkoliv by si určitě zasloužila mnohem větší pozornost. Dnes je již uznáváno, že konformita zboží nemůže být postavena pouze na fyzických vlastnostech zboží, ale také na jeho faktickém a právním vztahu k okolí. Proto lze v budoucnu očekávat nárůst případů jako je *Frozen pork case* a s tím i možnost sledovat vývoj názorů na tuto problematiku ze strany soudů, rozhodců a odborné veřejnosti.

Za druhý přínos práce poté autor považuje snahu o srozumitelné popsání Čl. 48 CISG a vyjasnění problematického vztahu mezi *right to cure* a právem na odstoupení od smlouvy.

Seznam použitých zdrojů

Monografie:

1. HUBER, Petr, MULLIS, Alastair. *The CISG, A New Texbook for Students and Practitioners*. Munich: sellier. european law Publisher, 2007, 408 s.
2. MEYER, Olaf, JANSSEN, André (eds.). *CISG Methodology*. Munich: sellier. european law publisher GmbH, 2009, 395 s.
3. SCHWENZER, Ingeborg a kol. *Global Sales and Contract Law*. 1. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2012, 1072 s.
4. SCHLECHTRIEM, Peter, BUTLER, Petra. *UN Law on International Sales, The UN Convention on the International Sale of Goods*. Heidelberg: Springer, 2009, 351 s.

Komentáře:

1. KRÖLL, Stefan, MISTELIS Loukas, PERALES VISCASILLAS, Pilar. *UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)*. Munich: C. H. Beck, 2011, 1251 s.
2. SCHLECHTREIM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. Commentary on the UN Convention on the International Sales of Goods (CISG). 4. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2016, 1602 s.
3. TICHÝ, Luboš. *CISG Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží.*1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2017, 412 s.
4. UN SECRETARIAT. Secretariat´s Commentary – Guide to *CISG*. UN Secretariat, 2006. Dostupné na <http://www.cisg-online.ch/index.cfm?pageID=644>.
5. UNCITRAL Digest of Case Law on the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods. Organizace spojených národů, 2016. 571 s. Dostupné na <https://www.uncitral.org/pdf/english/clout/CISG_Digest_2016.pdf>.

Odborný časopis:

1. BELL, Kevin. The Sphere of Application of the Vienna Convention on Contracts for the International Sales of Goods. *Pace International Law Review*, 1996, Volume 8, Issue 1, s. 237–258.
2. SCHWENZER, Ingeborg, TEBEL, David. Suspicion, mere suspicions: non-conformity of the goods? *19 Uniform Law Review*, 2014, s. 152–168.

Příspěvky ve sborníku:

1. SCHWENZER, Ingeborg. Conformity of the goods – physical features on the Wane? In SCHWENZER, Ingeborg, SPAGNOLO, Lisa (ed.), *State of Play, The 3rd Annual MAA Peter Schlechtriem CISG Conference*. Netherlands, The Hague, 2012, s. 103–112.

Internetové zdroje:

1. BOHÁČEK, Lukáš. *Česká republika odvolala výhrady k CISG a Úmluvě o promlčení* [online]. Aspi.cz, 2. ledna 2018 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.aspi.cz/products/lawText/7/273563/1/2?vtextu=CISG#lema0>.
2. *CISG Advisory Council Opinion No. 19 Standards and Conformity of the Goods under Article 35 CISG* [online]. CISG Advisory Council, 25. listopadu 2018 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na < https://www.cisgac.com/Opinion-no19-standards-and-conformity/>.
3. *CISG Advisory Council Opinion No. 21 Delivery of Substitute Goods and Repair under the CISG* [online]. CISG Advisory Council, 4. února 2020 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <http://cisgac.com/opinion-no-21-/Delivery%20of%20Substitute%20Goods%20and%20Repair%20under%20the%20CISG/>.
4. ENDERLEIN, Fritz, MASKOW, Dietrich. *International Sales Law United Nation Convention on contracts for the International Sale of Goods Convention on the limitation Period in the International Sale of Goods Article 25* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 9. srpna 2002 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/enderlein-art25.html>.
5. ENDERLEIN, Fritz, MASKOW, Dietrich. *International Sales Law United Nation Convention on contracts for the International Sale of Goods Convention on the limitation Period in the International Sale of Goods Article 39* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 14. srpna 2002 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/enderlein-art39.html#art39-3a>.
6. LOOKOFSKY, Joseph. *The 1980 United Nations Convention on Contract for the International Sales of Goods* [online]. Pace Law School Institute of International Commnercial Law, 1. dubna 2005 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/lookofsky.html>.

7. FERRARI, Franco. *Burden of Proof under the CISG* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 5. listopadu 2021 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ferrari5.html>.
8. FERRARI, Franco. *Fundamental breach of Contract Under the UN Sales Convention* [online]. Pace Law School Institute of International Commnercial Law, 19. října 2006 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ferrari14.html>.
9. FERRARI, Franco. *Tribunale di Vigevano: Specific Aspects of the CISG Uniformly Dealt With* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 12 prosince 2002 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ferrari6.html>.
10. FRANZ HENSCHEL, René. *Conformity of Goods in International Sales Governed by CISG Article 35: Caveat Venditor, Caveat Emptor and Contract Law as Background Law and as a Competing Set of Rules* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 15. července 2008 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/henschel2.html>.
11. GIRSBERGER, Daniel. *The Time Limits of Article 39 CISG* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 2. listopadu 2006 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/girsberger.html>.
12. KRÖLL, Stefan. *The Burden of Proof for the Non-Conformity of Goods under Art. 35 CISG* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 11. červenec 2011 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/kroll2.html>.
13. SCHLECHTRIEM, Peter. *Compliance with local law; seller's obligations and liability* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 5. prosince 2005 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/schlechtriem7.html>.
14. SCHWENZER, Ingeborg. *National Preconceptions that Endanger Uniformity* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 27. května 2008 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/schwenzer3.html#v>.
15. SINGH, Lachmi. *United Nations Convention on Contracts for the international Sale of Goods (1980) [CISG]: An exaination of the buyer's right to avoid the contract and its effect on different sector of the (product) market* [online]. Pace Law School Institute of

International Commercial Law, 24. února 2006 [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/singh.html#iii>.

16. ZIEGEL, Jacob S. *Report to the Uniform Law Conference of Canada on Convention on Contracts for the International Sale of Goods* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 1. dubna 1999, [cit. 25. února 2021]. Dostupné na <https://cisgw3.law.pace.edu/cisg/text/ziegel1.html>.

Soudní rozhodnutí:

- **Německo**

1. BGH z 2. března 2005, sp. zn. VIII ZR 67/04.

Prameny:

1. Zásady mezinárodních obchodních smluv UNIDROIT
2. Principy evropského smluvního práva

Právní předpisy:

1. Vídeňská úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží z roku 1980

Shrnutí

Tato diplomová práce se zabývá dodáním náhradního zboží v režimu CISG se specifickým zaměřením na podezření jako možnou nekonformitu. Práce v prvé řadě zahrnuje obecné vymezení požadavků na dodání bezvadného zboží. Podrobněji se věnuje podezření jako možnému důvodu k založení nekonformity dodaného zboží včetně otázky důkazního břemene. V druhé polovině práce je rozebrána problematika dodání náhradního zboží v důsledku vady a také možnost prodávajícího uplatnit *right to cure* a porovnání tohoto práva s právem kupujícího na odstoupení od smlouvy.

První výzkumnou otázkou je, zda může být pouhé podezření považováno za vadu zboží. Druhá výzkumná otázka se pak zabývá tím, zda má *right to cure* prodávajícího přednost před právem kupujícího na odstoupení od smlouvy.

Klíčová slova

CISG, podezření jako vada, dodání náhradního zboží, konformita zboží, mezinárodní obchod, právo na nápravu vad

Abstract

This thesis deals with delivery of substitute goods pursuant to CISG with a specific focus on suspicion as a non-conformity. In the first place, the thesis contains general setout of requirements needed for a delivery of defect-free goods. In more detailed way it deals with suspicion as a possible reason for a non-conformity including the question of burden of proof. In the second part of the thesis, it deals with a question of substitute delivery of goods as a result of non-conformity and also with a seller's possibility to invoke his right to cure in contrast with a buyer's right to avoid the contract.

The first research question is whether a mere suspicion is enough to create a non-conformity. Second research question is whether the seller's right to cure should surpass the buyer's right to avoid the contract.

Key Words

CISG, suspicion as a non-conformity, delivery of substitute goods, conformity of the goods, international business, right to cure